

Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011

Pomiar po trzech latach od zakończenia studiów

Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego

Budynek Biblioteki UR, pok. 8
ul. prof. Stanisława Pigońa 8
35 – 959 Rzeszów

Rzeszów, lipiec 2015

Zbieranie i wprowadzanie danych:

mgr Karolina Niemiec

mgr Paweł Krajewski

mgr Ewelina Pelc

Analiza danych wraz z opracowaniem raportu:

mgr Iwona Żuk

Dziękujemy wszystkim studentom i absolwentom za wyrażenie zgody na udział w badaniach. Dzięki Waszej pomocy możemy rozwijać Nasz Uniwersytet.

Dziękujemy także wszystkim osobom, które wspierają Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego w prowadzeniu badań i w codziennej działalności.

Wasze wsparcie jest dla nas bardzo cenne.

UWAGA!

KOPIOWANIE BEZ PODANIA ŹRÓDŁA ZABRONIONE

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	3
1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE.....	4
2. WSTĘP.....	5
3. METODOLOGIA BADANIA.....	6
3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego	6
3.2 Cel badania	7
3.3 Problematyka badania realizowanego po trzech latach od zakończenia studiów	7
3.4 Organizacja procesu badawczego	9
3.5 Próba badawcza	11
4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2010/2011 W PODZIALE NA STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA.....	13
5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO.....	20
5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów.....	20
5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych.....	24
5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów.....	28
5.4 Zadowolenie z ukończonych studiów	32
5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów	35
5.6 Podnoszenie kwalifikacji.....	38
5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie	39
5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą	52
5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy	59
6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIWERSYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCZNIKA 2010/2011 PO 3 LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW	65
7. ANEKS	71
Spis tabel.....	71
Spis wykresów.....	74

1. INDEKS NAZW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W RAPORCIE

CAWI (ang. *Computer Assisted Web Interviewing*) – wywiad wspomagany komputerowo przy pomocy strony www. Jest to technika badawcza w badaniach ilościowych, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Fala badania – jednorazowa wysyłka kwestionariusza ankiety za pośrednictwem Internetu.

Internetowy System Badania Losów Zawodowych – oprogramowanie wspomagające przeprowadzanie badań ankietowych. W zależności od wymagań może być wykorzystany do realizowania badań prowadzonych różnymi metodami.

SMSAPI – platforma przeznaczona do masowej wysyłki wiadomości SMS, MMS oraz komunikatów głosowych VMS.

Ustawa o szkolnictwie wyższym – Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.) z nowelizacją z dnia 1 października 2014 r.

2. WSTĘP

Przedmiotem badania „**Losy zawodowe absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 – pomiar po trzech latach od ukończenia studiów**” jest przebieg karier zawodowych absolwentów studiów I i II stopnia, realizowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim. Celem badania jest uzyskanie informacji pozwalających dostosować kierunki studiów i programy kształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy. Badanie składa się z czterech etapów i ma charakter panelowy, co oznacza, iż absolwent bierze w nim udział kilkakrotnie. Pierwszy etap badania realizowany jest bezpośrednio po ukończeniu kształcenia na studiach pierwszego lub drugiego stopnia. Studenci proszeni są o wyrażenie zgody na uczestnictwo w badaniu, a następnie wypełniają wstępną ankietę dotyczącą m.in.: aktywności społeczno-zawodowej w trakcie studiów, stopnia zadowolenia z ukończonych studiów oraz planów edukacyjno-zawodowych na przyszłość.

Kolejne etapy badania absolwentów realizowane są po roku, po trzech i po pięciu latach. Badania te koncentrują się na ustaleniu wpływu studiów ukończonych na Uniwersytecie Rzeszowskim na obecną sytuację zawodową absolwentów.

W niniejszym raporcie przedstawione zostały wyniki II etapu badania losów **absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011**, tj. badania przeprowadzonego **po trzech latach od ukończenia studiów**. W celu zyskania możliwie pełnych informacji na temat wpływu studiów na sytuację zawodową absolwentów wszystkie wyniki przedstawione w niniejszym raporcie prezentowane są w podziale na absolwentów studiów I stopnia oraz absolwentów studiów II stopnia.

Zapraszamy do lektury raportu!

Zespół Biura Karier

Uniwersytetu Rzeszowskiego

3. METODOLOGIA BADANIA

3.1 Pojęcia stosowane w raporcie z pomiaru początkowego

Absolwent

Główny Urząd Statystyczny w raporcie „*Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010 r.*”¹ definiuje absolwenta szkół wyższych jako osobę, która uzyskała dyplom stwierdzający ukończenie studiów wyższych i - po obronie pracy dyplomowej – uzyskała tytuł zawodowy magistra (po studiach magisterskich jednolitych lub drugiego stopnia/uzupełniających), inżyniera lub licencjata (po studiach pierwszego stopnia/zawodowych).

W niniejszym raporcie termin absolwent studiów I stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł inżyniera lub licencjata do 31.11.2011 roku, natomiast absolwent studiów II stopnia oznacza osobę, która uzyskała dyplom potwierdzający ukończenie studiów wyższych i uzyskała tytuł magistra do 31.11.2011 roku.

Losy zawodowe absolwentów

Losy zawodowe absolwentów w niniejszym opracowaniu zasadniczo utożsamiane są z karierą zawodową, która definiowana jest jako wielowymiarowy, indywidualny scenariusz przebiegu życia zawodowego, obejmujący różne aspekty aktywności: zawodowy, psychologiczny, społeczny i życiowy (tzw. związany z rozpatrywaniem życia zawodowego w perspektywie życia jednostki)². W badaniu uwzględniono aspekt zawodowy oraz aspekt społeczny.

Kompetencje zawodowe/umiejętności

Termin kompetencje oznacza dyspozycje w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw, które pozwalają realizować zadania zawodowe na odpowiednim poziomie. Można je rozwijać i kształcić³. W raporcie wydzielono kompetencje bazowe (poznawcze, społeczne i osobiste) oraz wykonawcze (biznesowe, firmowe, menadżerskie)⁴.

¹ *Szkoły Wyższe i ich finanse w 2010*, Warszawa 2011, s.11

² M. Suchar, *Modele karier. Przewidywanie kolejnego kroku*, Warszawa 2010, s. 11

³ G. Filipowicz, *Zarządzanie kompetencjami zawodowymi*, Warszawa 2004, s. 17-18

⁴ Tamże, s. 37-38

Aktywność zawodowa i ekonomiczna

W odniesieniu do zbiorowości osób badanych, w której występują zarówno osoby pracujące, uczące się, jak i bezrobotne – w celu opisanego statusu na rynku pracy przyjęto podział wykorzystywany w Badaniach Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) ze względu na aktywność ekonomiczną. Zgodnie z definicją stosowaną w BAEL osoby aktywne ekonomicznie to osoby w wieku 15 lat i więcej, które pracują, są bezrobotne, a także bierne zawodowo (np. uczą się)⁵.

3.2 Cel badania

Głównym celem zrealizowanego badania jest diagnoza sytuacji absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 na rynku pracy oraz dokonanie przez nich oceny kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy trzech lat od zakończenia studiów.

W ramach celu głównego sformułowano następujące cele szczegółowe:

- Określenie liczby absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy są aktywni ekonomicznie;
- Dostarczenie informacji władzom Uniwersytetu Rzeszowskiego na temat obszarów kształcenia/działalności Uniwersytetu Rzeszowskiego, które należy zweryfikować.

3.3 Problematyka badania realizowanego po trzech latach od zakończenia studiów

Kwestionariusz ankiety przygotowany na potrzeby realizowanego badania składał się z 61 pytań, z których 32 przeznaczonych było dla wszystkich absolwentów, natomiast pozostałe dedykowane były poszczególnym kategoriom respondentów, zależnie od ich sytuacji zawodowej, tj. osobom pracującym, osobom prowadzącym własną działalność gospodarczą, osobom pozostającym w momencie badania bez pracy oraz osobom kontynuującym naukę.

Problematyka dotycząca wszystkich absolwentów:

- Jak absolwenci UR oceniają ukończony kierunek pod względem możliwości znalezienia zatrudnienia i rozwoju swoich umiejętności/kompetencji? Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia znajomym? Czy wybraliby jeszcze raz ten sam kierunek? Jak oceniają szanse na zatrudnienie po ukończeniu danego kierunku z perspektywy czasu?;

⁵ http://www.stat.gov.pl/gus/definicje_PLK_HTML.htm?id=POJ-6827.html (stan na dzień 19.11.2012)

- Jakie były motywy wyboru kierunku?
- Czego zdaniem absolwentów UR zabrakło podczas kształcenia na UR a co byłoby istotne z punktu widzenia poszukiwania pracy?
- Jaki procent absolwentów UR: pracuje, nie pracuje, kontynuuje naukę, prowadzi własną działalność gospodarczą i z jakich kierunków rekrutują się osoby należące do tych kategorii?
- W jakich województwach absolwenci UR poszukują pracy?
- Czy absolwenci UR po ukończeniu studiów podnoszą swoje kwalifikacje?

Problematyka dotycząca osób podejmujących pracę najemną i prowadzących własną działalność gospodarczą:

- W ilu miejscach pracowali absolwenci UR od momentu zakończenia studiów do udziału w badaniu?
- Jak długo absolwenci poszukiwali pierwszej pracy? Czy wykonywana praca jest związana z kierunkiem studiów? Jaka jest forma zatrudnienia, stanowisko, branża, wysokość zarobków netto?
- W jakim województwie, kraju absolwenci podejmują zatrudnienie?
- W jakim momencie absolwenci rozpoczęli działalność gospodarczą? Jakie były powody założenia firmy? Czy działalność firmy jest związana z kierunkiem studiów badanych absolwentów? W jakim województwie funkcjonują firmy? W jakiej branży działają nowo otwarte firmy?
- Czy przy zakładaniu działalności gospodarczej absolwenci UR korzystali ze wsparcia finansowego? Jakie były źródła wsparcia finansowego?

Problematyka dotycząca osób bezrobotnych:

- Jak długo absolwenci UR pozostają bez pracy? Czy badani bezrobotni są zarejestrowani w powiatowym urzędzie pracy?
- Czy aktualnie bezrobotni absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmowali jakąkolwiek pracę po zakończeniu studiów?
- Czy pozostający bez pracy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego poszukują pracy? Jeśli nie, to dlaczego?
- Jakie działania podejmują w celu znalezienia pracy? Jak określają swoją aktywność w poszukiwaniu pracy?
- Po ukończeniu jakich kierunków absolwenci UR najczęściej pozostają bez zatrudnienia?
- Czy absolwenci UR poszukiwali pracy w innych województwach i za granicą?

Problematyka dotycząca osób podejmujących naukę:

- Jakimi były motywami kontynuowania kształcenia przez absolwentów UR?
- Jaki rodzaj studiów wybierali absolwenci UR (licencjackie, magisterskie, doktoranckie, podyplomowe)?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego kontynuują kształcenie na tym samym kierunku, czy wybierają nowy kierunek studiów?
- Czy absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego podejmują naukę na UR czy na innej uczelni?

3.4 Organizacja procesu badawczego

Niniejsze badanie zostało przeprowadzone w okresie od lutego 2015 roku do końca maja 2015 roku wśród absolwentów 12 wydziałów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zakończyli naukę na studiach I lub II stopnia w roku akademickim 2010/2011.

W ramach II etapu badania losów zawodowych wykorzystano Internetowy System Badania Losów Zawodowych z modułem badań internetowych CAWI (Computer Assisted Web Interviewing) oraz platformę SMSAPI do wysyłki zaproszeń drogą SMS-ową. Za pomocą systemu, wysłano do absolwentów, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniu, zaproszenia do wypełnienia ankiety drogą internetową (I fala badania). W odniesieniu do absolwentów, którzy nie odpowiedzieli na ankietę, rozestano czterokrotne przypomnienia o wypełnieniu ankiety (II fala badania). Do osób, które pomimo wyrażenia zgody na udział w badaniu nie odpowiedziały na zaproszenie i przypomnienia wysyłane drogą elektroniczną (I i II fala), przesłano zaproszenie do wypełnienia ankiety drogą SMS-ową poprzez platformę SMSAPI (III fala badania).

Odpowiedzi udzielone na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety zostały poddane analizie, której efektem finalnym jest niniejszy raport.

Wykres 1. **Etapy procesu badawczego**

ETAP 1 Pomiar początkowy

- Uzyskanie zgody od osób kończących studia na przetwarzanie danych osobowych w celu umożliwienia przeprowadzenia badań losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozdanie studentom/absolwentom Uniwersytetu Rzeszowskiego (wyrażających chęć udziału w badaniu) ankiety w celu zebrania podstawowych informacji na temat ich aktywności zawodowej i społecznej, podejmowanej podczas studiów oraz dalszych planów edukacyjnych.
- Utworzenie bazy danych absolwentów biorących udział w badaniu.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu wstępnego.

ETAP 2 Badanie CAWI i CATI po roku

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 12 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały kwestionariusza przesłanego przez Biuro Karier Uniwersytetu Rzeszowskiego.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 3 Badanie CAWI i CATI po 3 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 36 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

ETAP 4 Badanie CAWI i CATI po 5 latach

- Rozesłanie kwestionariusza ankiety do osób, które wyraziły zgodę na udział w badaniu po co najmniej 60 miesiącach od daty ukończenia przez nie studiów. Badanie zostanie przeprowadzone za pomocą systemu CATI-SUPPORT (ankieta internetowa).
- Rozesłanie przypomnień z prośbą o wypełnienie ankiety osobom, które nie odesłały otrzymanego kwestionariusza.
- Rozesłanie zaproszeń do wypełnienia ankiety w formie SMS do osób, które nie odpowiedziały na ankietę internetową pomimo otrzymanej wiadomości z przypomnieniem.
- Opracowanie zebranych danych.
- Przygotowanie raportu.

3.5 Próba badawcza

W roku akademickim 2010/2011 Uniwersytet Rzeszowski opuściło łącznie 6930 absolwentów, z czego 4320 (tj. 62%) to absolwenci studiów stacjonarnych a 2610 (tj. 38%) to absolwenci studiów niestacjonarnych. Zgodę na udział w badaniu losów zawodowych wyraziło 4130 osób, a więc niespełna 60% ogółu absolwentów.

Tabela 1. Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2010/2011 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów.

	Liczba absolwentów UR w roku akademickim 2010/2011 (stan na dzień 30.11.2011 r. wg sprawozdania GUS)			Studenci/absolwenci rocznika 2010/2011 uczestniczący w badaniu losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów			Procentowy udział badanych w ogólnej liczbie absolwentów UR 2010/2011
	Studia stacjonarne	Studia niestacjo.	Ogółem	Studia stacjonarne	Studia niestacjo.	Ogółem	
Wydział Biologiczno-Rolniczy	339	149	488	42	10	52	10,7%
Wydział Ekonomii	455	268	723	81	8	89	12,3%
Wydział Filologiczny	446	312	758	63	25	88	11,6%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	204	102	306	18	19	37	12,1%
Wydział Medyczny	481	569	1050	58	33	91	8,7%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	554	344	898	99	28	127	14,1%
Wydział Prawa i Administracji	529	292	821	78	12	90	11,0%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	563	135	698	57	10	67	9,6%
Wydział Sztuki	76	24	100	4	0	4	4,0%
Wydział Wychowania Fizycznego	520	415	935	42	16	58	6,2%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	91	0	91	12	0	12	13,2%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	62	0	62	2	0	2	3,2%
Ogółem	4320	2610	6930	556	161	717	10,3%

Podczas badania realizowanego po roku od zakończenia studiów ankietę wypełniło tylko 34% absolwentów tego rocznika, natomiast w badaniu po upływie trzech lat od zakończenia studiów, którego wyniki zawiera niniejszy raport, uczestniczyło zaledwie 717 osób, tj. 10,3% absolwentów rocznika 2010/2011. Poziom zaangażowania absolwentów poszczególnych wydziałów w badanie losów zawodowych jest zróżnicowany, choć na żadnym z wydziałów nie przekroczył 15%. Najstabiej ankietyzacja wypadła wśród absolwentów Międzywydziałowego Instytutu Filozofii (3,2%) oraz Wydziału Sztuki (4,0%), najlepiej na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym (14,1%).

4. CHARAKTERYSTYKA ABSOLWENTÓW ROCZNIKA 2010/2011 W PODZIALE NA STUDIA PIERWSZEGO I DRUGIEGO STOPNIA

Tabela 2. Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z rocznika 2010/2011 - w podziale na wydziały.

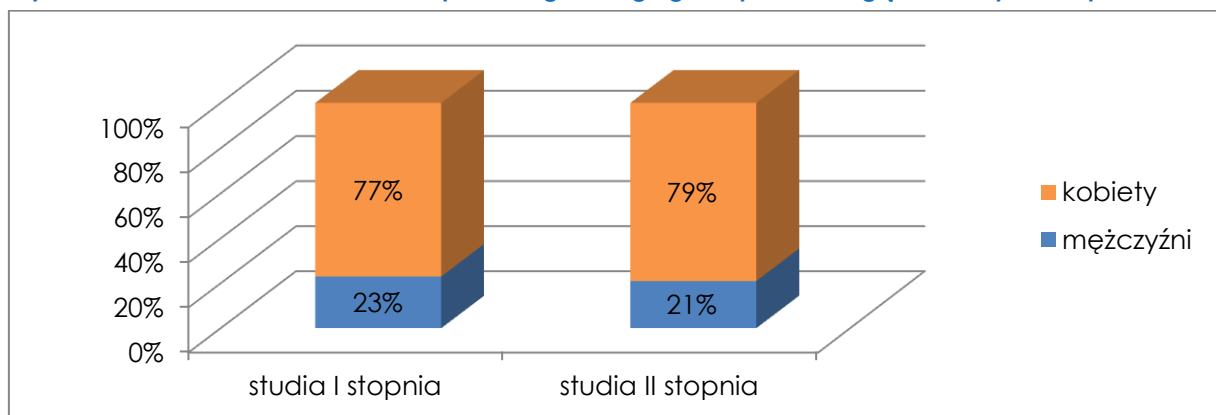
	Absolwenci studiów I stopnia z rocznika 2010/2011			Absolwenci studiów II stopnia z rocznika 2010/2011		
	Ogólna liczba absolwentów	Liczba uczestników badania	Poziom ankietyzacji	Ogólna liczba absolwentów	Liczba uczestników badania	Poziom ankietyzacji
Wydział Biologiczno-Rolniczy	277	14	5,1%	211	38	18,0%
Wydział Ekonomii	378	39	10,3%	345	50	14,5%
Wydział Filologiczny	311	36	11,6%	447	52	11,6%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	100	6	6,0%	206	31	15,0%
Wydział Medyczny	483	37	7,7%	567	54	9,5%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	497	57	11,5%	401	70	17,5%
Wydział Prawa i Administracji	456	43	9,4%	365	47	12,9%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	290	20	6,9%	408	47	11,5%
Wydział Sztuki	66	2	3,0%	34	2	5,9%
Wydział Wychowania Fizycznego	433	20	4,6%	502	38	7,6%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	35	4	11,4%	56	8	14,3%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	35	0	0,0%	27	2	7,4%
Ogółem	3 361	278	8,3%	3 569	439	12,3%

Studia pierwszego stopnia w roku akademickim 2010/2011 ukończyło 3361 osób, jednak tylko 278 z nich odpowiedziało na zaproszenie do udziału w badaniu po trzech latach od zakończenia studiów, co oznacza, iż poziom ankietyzacji na studiach I stopnia wyniósł zaledwie 8,3%. Spośród 3569 absolwentów studiów II stopnia, ankietę wypełniło 439 osób, co oznacza, iż poziom ankietyzacji na studiach II stopnia jest nieznacznie wyższy i wynosi 12,3%.

Najwyższy poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I stopnia wykazali absolwenci Wydziału Filologicznego, Pedagogiczno-Artystycznego oraz Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (powyżej 11%). W przypadku studiów II stopnia najwyższy poziom ankietyzacji osiągnięto na Wydziale Biologiczno-Rolniczym (18%) oraz Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym (17,5%). Najmniejsze zaangażowanie w badanie losów zawodowych w przypadku obu typów studiów wykazali absolwenci Międzywydziałowego Instytutu Filozofii oraz Wydziału Sztuki. W przypadku Międzywydziałowego Instytutu Filozofii ankiety nie wypełnił żaden absolwent studiów I stopnia.

Wśród absolwentów z rocznika 2010/2011, którzy wypełnili ankietę po trzech latach od zakończenia studiów, ponad 3/4 stanowią kobiety: 77% na studiach I stopnia i 79% na studiach II stopnia.

Wykres 2. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kryterium płci.

Uczestnicy badania to głównie osoby w wieku 25-27 lat (49,4%) oraz 28-31 lat (45,6%). Osoby powyżej 31 roku życia stanowią 5% grupy badawczej. Wiek absolwentów w momencie ankietyzacji związany jest bezpośrednio z poziomem ukończonych studiów. Wśród absolwentów studiów pierwszego stopnia średnia wieku jest zdecydowanie niższa a ponad 83% stanowią osoby poniżej 28 roku życia. Wśród absolwentów studiów II stopnia dominują osoby w przedziale wiekowym 28-31 lat.

Tabela 3. Wiek badanych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia po 3 latach od zakończenia studiów.

Wiek (w latach)	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
od 22 do 24 lat	0,4%	-	0,1%
od 25 do 27 lat	83,1%	28,0%	49,4%
od 28 do 31 lat	13,3%	66,1%	45,6%
32 lata i więcej	3,2%	5,9%	4,9%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Najliczniej reprezentowani w grupie badawczej (wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia) są absolwenci Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego co jest konsekwencją wyższego niż w innych jednostkach poziomu ankietyzacji a także dużej ogólnej liczby studentów tej jednostki. Absolwenci Międzywydziałowego Instytutu Filozofii oraz Wydziału Sztuki stanowią łącznie mniej niż 1 procent ankietowanych.

Tabela 4. Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Wydział	studia I stopnia	studia II stopnia	ogółem
Wydział Biologiczno-Rolniczy	5,0%	8,7%	7,3%
Wydział Ekonomii	14,0%	11,4%	12,4%
Wydział Filologiczny	12,9%	11,8%	12,3%
Wydział Matematyczno-Przyrodniczy	2,2%	7,1%	5,2%
Wydział Medyczny	13,3%	12,3%	12,7%
Wydział Pedagogiczno-Artystyczny	20,5%	15,9%	17,7%
Wydział Prawa i Administracji	15,5%	10,7%	12,6%
Wydział Socjologiczno-Historyczny	7,2%	10,7%	9,3%
Wydział Sztuki	0,7%	0,5%	0,6%
Wydział Wychowania Fizycznego	7,2%	8,7%	8,1%
Zamiejscowy Wydział Biotechnologii	1,4%	1,8%	1,7%
Międzywydziałowy Instytut Filozofii	-	0,5%	0,3%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Analizując wyniki badania, odnoszące się do poszczególnych kierunków i wydziałów należy pamiętać, iż możliwości wnioskowania z próby na zbiorowość generalną są w znacznym stopniu ograniczone. Pomimo, iż wyniki dla wielu kierunków nie są reprezentatywne, gdyż opierają się na zbyt małej liczbie obserwacji, nie wyklucza się ich z badania ze względu na potrzebę gromadzenia wszelkich informacji o tym, co dzieje się z absolwentami po ukończeniu studiów. Należy jednak ostrożnie formułować wnioski

i rekomendacje dla poszczególnych kierunków, pamiętając o znacznych ograniczeniach reprezentatywności wyników uzyskanych dla poszczególnych wydziałów i kierunków studiów.

Tabela 5. Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna).

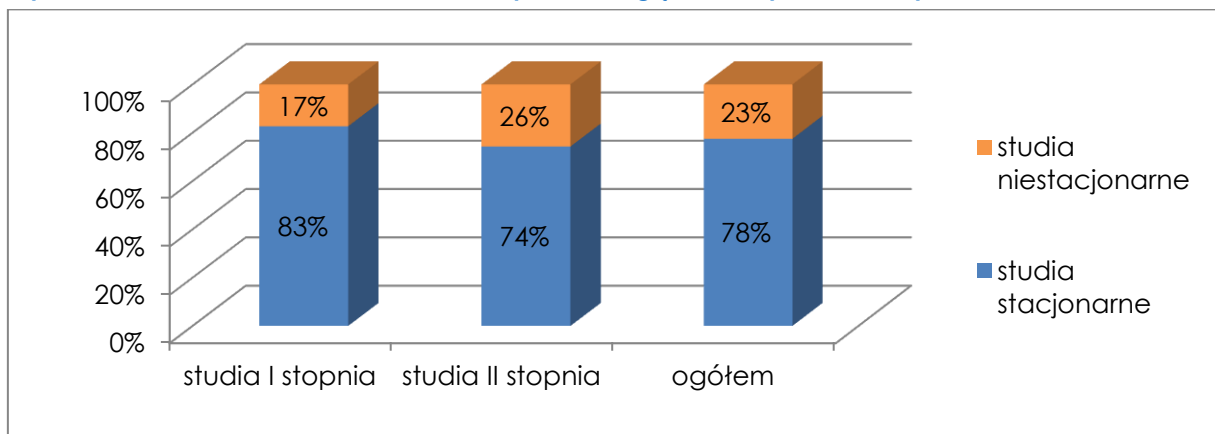
Kierunek studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Administracja	28	0	28
Archeologia	3	1	4
Biologia	1	14	15
Biotechnologia	4	8	12
Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	4	5	9
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	1	4	5
Edukacja techniczno-informatyczna	2	6	8
Ekonomia	38	50	88
Europeistyka	13	1	14
Filologia angielska	4	12	16
Filologia germańska	12	13	25
Filologia polska	12	23	35
Filologia rosyjska	9	5	14
Filozofia	0	1	1
Fizjoterapia	13	34	47
Fizyka	1	0	1
Fizyka techniczna	0	1	1
Grafika	1	0	1
Historia	6	7	13
Informatyka	1	0	1
Kulturoznawstwo	2	1	3
Matematyka	2	24	26
Ochrona środowiska	9	4	13
Pedagogika	51	62	113
Pielęgniarstwo	8	17	25
Politologia	2	12	14
Położnictwo	6	3	9
Praca socjalna	1	0	1
Prawo	0	46	46
Ratownictwo medyczne	3	0	3
Rolnictwo	4	20	24
Socjologia	8	26	34
Turystyka i rekreacja	17	19	36
Wychowanie fizyczne	3	19	22
Zdrowie publiczne	5	0	5
Ogółem	274	438	712*

*Liczba obserwacji jest niższa od ogólnej liczby ankietowanych gdyż 5 osób nie udzieliło informacji o ukończonym kierunku studiów.

Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku pedagogika (113 osób), a następnie ekonomia (88 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku aż 6 kierunków (filozofia, fizyka, fizyka techniczna, grafika, informatyka, praca socjalna) w badaniu uczestniczył tylko jeden absolwent danego kierunku, co nie daje podstaw do jakichkolwiek uogólnień dotyczących tych kierunków. Podobnie jest w przypadku kulturoznawstwa i ratownictwa medycznego, gdyż kierunki te reprezentowane są zaledwie przez 3 absolwentów.

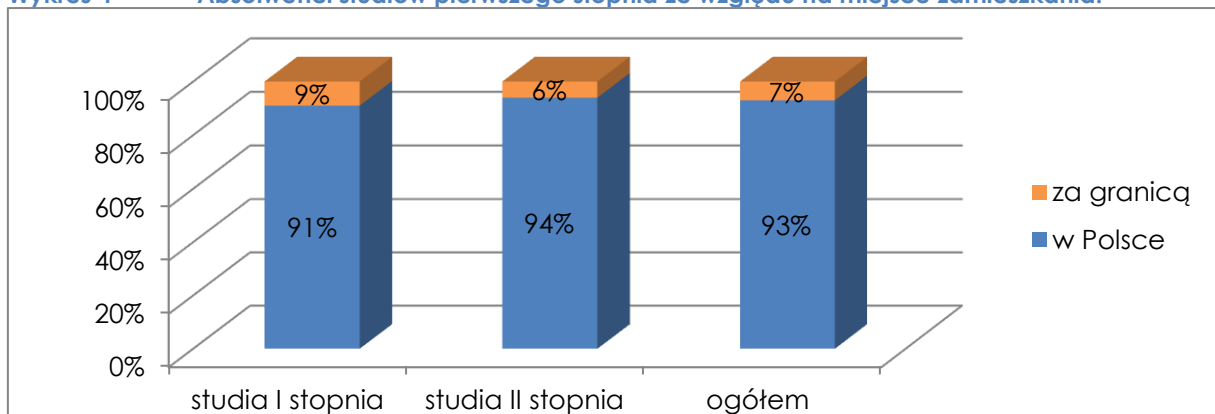
Wśród uczestniczących w badaniu absolwentów 78% stanowią absolwenci studiów stacjonarnych, przy czym widoczna jest w tym zakresie różnica pomiędzy absolwentami studiów pierwszego i drugiego stopnia. Co szósty absolwent studiów pierwszego stopnia ukończył studia niestacjonarne, natomiast wśród absolwentów studiów drugiego stopnia studia niestacjonarne ukończył co czwarty ankietowany absolwent.

Wykres 3 Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium formy studiów.

Spośród 717 absolwentów studiów z rocznika 2010/2011 objętych niniejszym badaniem, 50 osób (czyli 7%) mieszkało w momencie realizacji badania poza granicami Polski, w tym 24 absolwentów studiów I stopnia (9%) oraz 26 absolwentów studiów II stopnia (6%).

Wykres 4 Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.

Warto zwrócić uwagę, iż badanie zrealizowane wśród absolwentów rocznika 2010/2011 po roku od zakończenia studiów wykazało, iż tylko 3,5% absolwentów przebywa poza granicami kraju, co oznacza, iż w ciągu kolejnych dwóch lat odsetek ten uległ podwojeniu.

Absolwenci, którzy deklarowali pobyt w Polsce zostali poproszeni o wskazanie województwa, na obszarze którego zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety.

Tabela 6. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.

Województwo	studia I stopnia	studia II stopnia	Ogółem
Podkarpackie	77,2%	76,0%	76,5%
Małopolskie	13,4%	12,6%	12,9%
Lubelskie	3,9%	3,6%	3,7%
Mazowieckie	2,8%	2,7%	2,7%
Świętokrzyskie	0,4%	2,2%	1,5%
Dolnośląskie	0,4%	1,0%	0,7%
Śląskie	0,8%	0,5%	0,6%
Łódzkie	0,4%	0,5%	0,4%
Pomorskie	0,4%	0,5%	0,4%
Wielkopolskie	0,4%	-	0,1%
Lubuskie	-	0,2%	0,1%
Warmińsko-mazurskie	-	0,2%	0,1%
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%

Ponad 3/4 ankietowanych absolwentów mieszka na terenie województwa podkarpackiego, pozostali zadeklarowali pobyt na terenie 11 innych województw. Niemal 13% ankietowanych absolwentów mieszka w województwie małopolskim. Liczniej reprezentowane jest również województwo lubelskie (3,7%), mazowieckie (2,7%) oraz świętokrzyskie (1,5%). Pozostałe 7 województw reprezentowanych jest w niewielkim stopniu i mieszka w nich mniej niż 1% absolwentów.

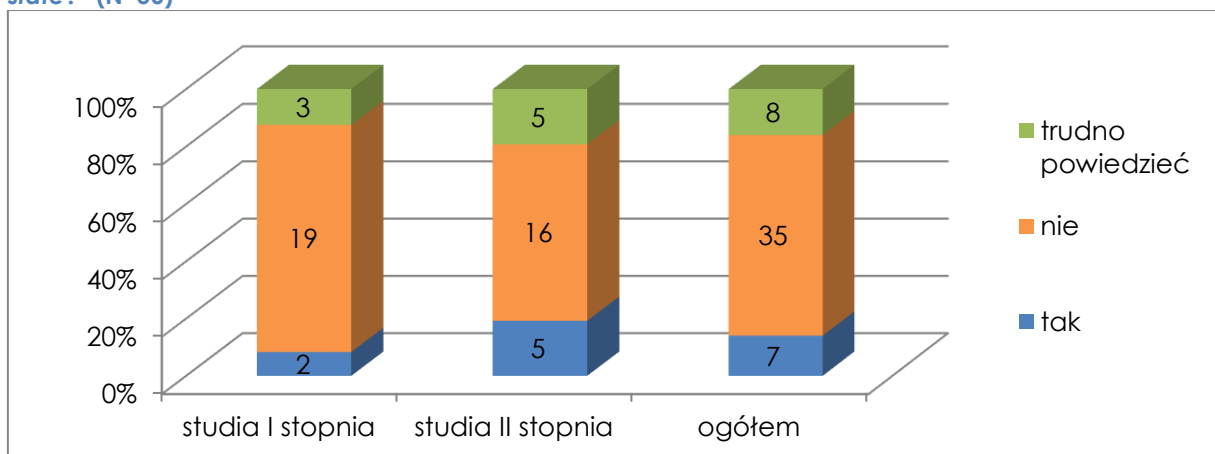
Absolwenci, przebywający poza granicami kraju wymienili łącznie 7 państw, na obszarze których zamieszkiwali w momencie wypełniania ankiety. Wszystkie są krajami europejskimi. Zdecydowana większość przebywających za granicą absolwentów mieszka w Wielkiej Brytanii (17 osób) oraz w Niemczech (14 osób). Pozostałe kraje, do których wyemigrowali absolwenci z rocznika 2010/2011 to Francja, Irlandia, Szwajcaria, Holandia i Austria.

Tabela 7. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.

Kraj zamieszkiwany w momencie badania	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Wielka Brytania	9	8	17
Niemcy	6	8	14
Francja	1	3	4
Irlandia	0	4	4
Szwajcaria	2	2	4
Holandia	3	0	3
Austria	1	1	2
Brak danych	2	-	2
Ogółem	24	26	50

Osoby przebywające zagranicą zostały zapytane o plany powrotu do kraju (w ciągu pół roku od momentu badania). Wyniki pokazują, iż plany powrotu są raczej sporadyczne wśród emigrujących absolwentów studiów wyższych - deklaruje je 7 spośród 50 emigrantów. Sprecyzowanych planów w tym zakresie nie posiada 8 ankietowanych. Plany powrotu do polski deklarują częściej absolwenci studiów II stopnia.

Wykres 5 Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” (N=50)

5. WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

5.1 Status społeczno-zawodowy absolwentów

Podczas prowadzenia badania dotyczącego losów zawodowych absolwentów, za kluczową informację uznać można odpowiedź na pytanie o aktualną sytuację ankietowanych na rynku pracy. W celu możliwie dokładnego uchwycenia tej sytuacji przewidziano aż 9 możliwych odpowiedzi, odzwierciedlających potencjalną sytuację absolwentów.

Jak pokazują uzyskane wyniki najliczniejsza grupa, tj. ponad 46% absolwentów objętych badaniem to osoby zatrudnione u prywatnych pracodawców. Częściej niż co czwarty absolwent podejmuje zatrudnienie w instytucjach publicznych. Łącznie pracę najemną podejmuje 76,1% absolwentów, 5,8% odbywa staż zawodowy, a 5,9% prowadzi własną działalność gospodarczą, co oznacza, iż **86,9% absolwentów jest aktywnych na rynku pracy po upływie trzech lat od zakończenia studiów**. Pozostałe 13% to osoby bezrobotne lub nie podejmujące zatrudnienia z powodu kontynuacji nauki.

Tabela 8. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.

Obecny status społeczno-zawodowy		Typ studiów		Ogółem
		studia I stopnia	studia II stopnia	
Jestem zatrudniony(a) w firmie prywatnej	Liczebność	104	200	304
	%	43,9%	47,6%	46,3%
Jestem zatrudniony(a) w instytucji publicznej	Liczebność	51	118	169
	%	21,5%	28,1%	25,7%
Założyłem(am) działalność gospodarczą	Liczebność	10	19	29
	%	4,2%	4,5%	4,4%
Pracuję najemnie i prowadzę własną działalność gospodarczą	Liczebność	3	3	6
	%	1,3%	0,7%	0,9%
Jestem na stażu	Liczebność	23	15	38
	%	9,7%	3,6%	5,8%
Studiuje i pracuję najemnie	Liczebność	13	8	21
	%	5,5%	1,9%	3,2%
Studiuje i prowadzę działalność gospodarczą	Liczebność	3	1	4
	%	1,3%	0,2%	0,6%
Studiuje i nie pracuję	Liczebność	4	5	9
	%	1,7%	1,2%	1,4%
Jestem osobą bezrobotną	Liczebność	26	51	77
	%	11,0%	12,1%	11,7%
Ogółem	Liczebność	237	420	657
	%	100,0%	100,0%	100,0%

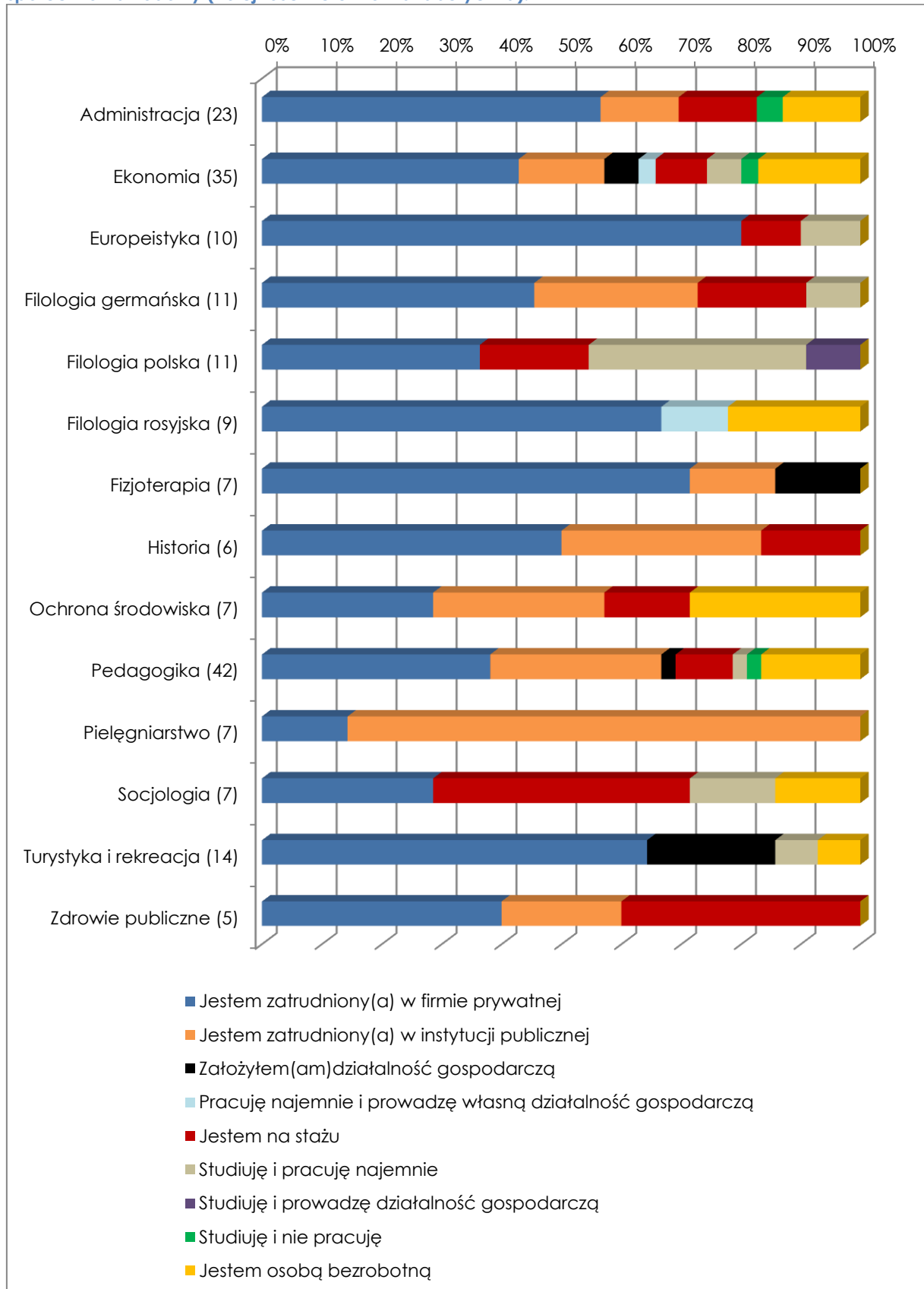
Warto zauważyć, iż w porównaniu z sytuacją po roku od zakończenia studiów znacząco wzrósł odsetek osób aktywnych na rynku pracy (z 65% do 87%), a zmalał odsetek osób bezrobotnych (z 15% na 12%).

Po upływie trzech lat od zakończenia studiów status społeczno-zawodowy nie różnicuje zbyt mocno absolwentów studiów I i II stopnia. Zwrócić można jedynie uwagę na fakt, iż wśród absolwentów studiów I stopnia wyższy jest odsetek osób kontynuujących naukę oraz odbywających staż zawodowy, mniejszy jest natomiast odsetek osób pracujących najemnie.

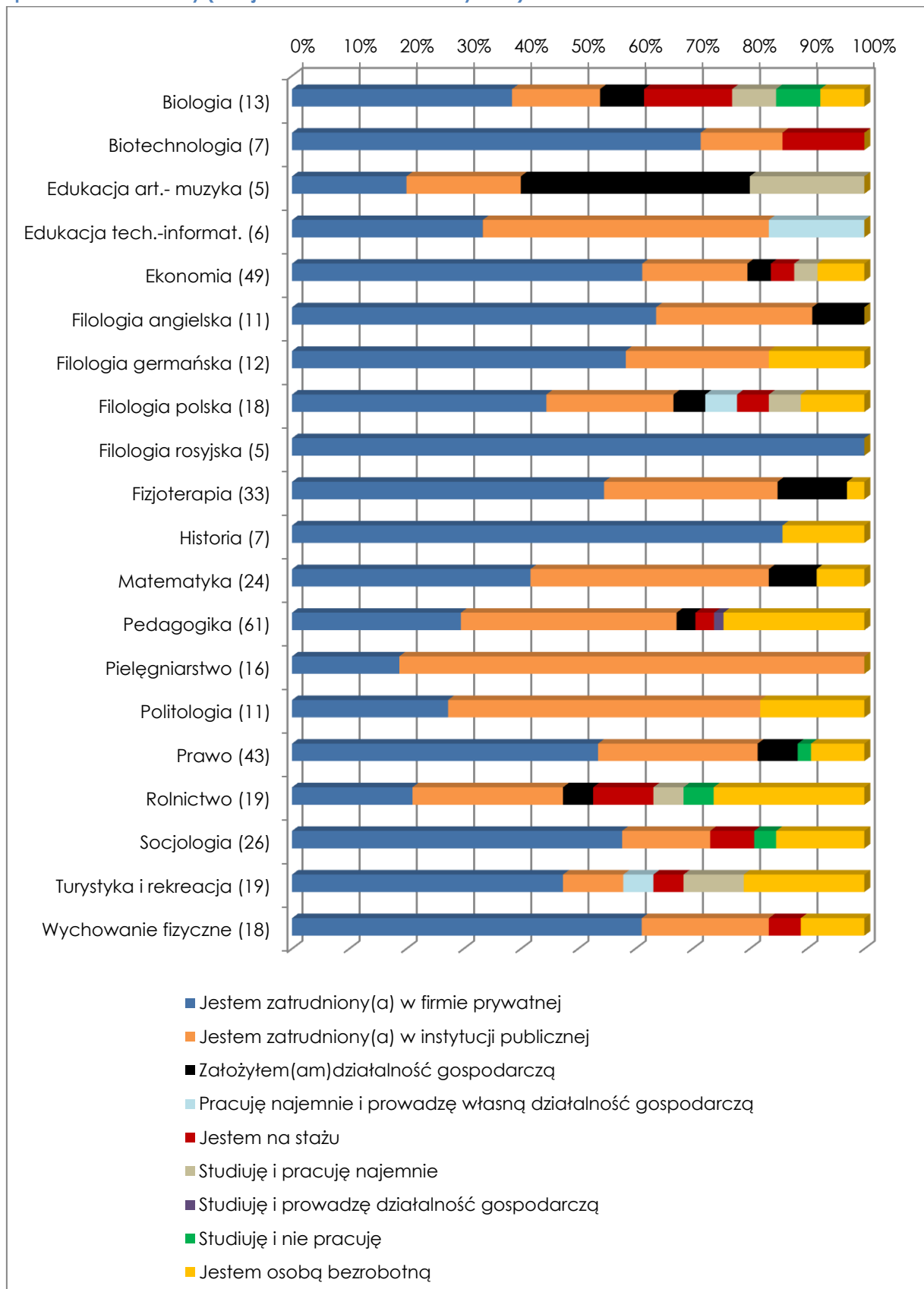
Uwzględniając kryterium kierunku studiów można stwierdzić, iż największy odsetek osób bezrobotnych wśród absolwentów studiów I stopnia odnotowano na kierunkach: ochrona środowiska, filologia rosyjska i ekonomia, a wśród absolwentów II stopnia na kierunkach: rolnictwo, pedagogika oraz turystyka i rekreacja.

Zaznaczyć trzeba, iż w poniższych zestawieniach (wykres 6 i 7) uwzględniono dane wyłącznie dla kierunków, w przypadku których odnotowano co najmniej 5 wypełnionych ankiet. Ze względu na dużą liczbę danych, na wykresach 6 i 7 nie podano wartości liczbowych, co mocno ograniczałoby ich czytelność. Szczegółowe dane dotyczące liczby pracujących, prowadzących działalność gospodarczą i bezrobotnych dla poszczególnych kierunków zostały zawarte w dalszych rozdziałach – poświęconych określonym kategoriom absolwentów. Wykresy nr 6 i 7 pozwalają natomiast dokonać porównania proporcji odpowiedzi dotyczących sytuacji zawodowej absolwentów poszczególnych kierunków. Pamiętać należy o zróżnicowanym poziomie reprezentatywności wyników uzyskanych na poszczególnych kierunkach, będących konsekwencją niewielkiej skali uczestnictwa w badaniu. Liczba ankietowanych z poszczególnych kierunków, których odpowiedzi uwzględniono w niniejszym pytaniu podana jest przy nazwie każdego kierunku.

Wykres 6 Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczna).

Wykres 7. Absolwenci studiów drugiego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczna).

5.2 Kontynuowanie nauki na studiach wyższych

Pomimo upływu trzech lat od zakończenia edukacji znaczny odsetek absolwentów nadal kontynuuje naukę na studiach wyższych. Deklarację taką złożyło łącznie 14,5% ankietowanych, w tym 7% absolwentów studiów drugiego stopnia i co czwarty absolwent studiów pierwszego stopnia.

Tabela 9 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kontynuację nauki.

Czy kontynuuje Pan(i) naukę na studiach wyższych?		Typ studiów		Ogółem	
		studia I stopnia	studia II stopnia		
Tak	Liczebność	72	31	103	
	%	26,5%	7,1%	14,5%	
Nie	Liczebność	200	407	607	
	%	73,5%	92,9%	85,5%	
Ogółem		Liczebność	272	438	710
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Osoby, które zadeklarowały kontynuację edukacji zostały poproszone o określenie czy nadal studiuje na Uniwersytecie Rzeszowskim, a jeśli tak, to czy na tym samym kierunku, co ukończony w 2011 roku. Spośród 103 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się kontynuować naukę, nieznacznie więcej niż połowa (51,5%) zdecydowała się zmienić miejsce nauki i wybrała inną niż Uniwersytet Rzeszowski. Uczelnię częściej zmieniali absolwenci studiów drugiego stopnia.

Tabela 10 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według miejsca kontynuacji nauki.

Czy kontynuuje Pan(i) naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim?		Typ studiów		Ogółem	
		studia I stopnia	studia II stopnia		
Tak	Liczebność	37	13	50	
	%	51,4%	41,9%	48,5%	
Nie	Liczebność	35	18	53	
	%	48,6%	58,1%	51,5%	
Ogółem		Liczebność	72	31	103
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Niemal 3/4 osób, które jako miejsce dalszej nauki wybrały Uniwersytet Rzeszowski, zadeklarowało kontynuację nauki na tym samym kierunku, co ukończony w 2011 roku, przy czym sytuacja ta mocno różnicuje studentów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Zdecydowanie większą skłonność do zmiany kierunku mają absolwenci studiów II stopnia, wśród których ponad 60% postanowiło podjąć naukę na zupełnie nowym kierunku, gdy w przypadku absolwentów studiów I stopnia zmianę taką zadeklarowało zaledwie 13,5% kontynuujących naukę absolwentów.

Tabela 11 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.

Kierunek studiów kontynuowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim		Typ studiów		Ogółem
		studia I stopnia	studia II stopnia	
Nowy kierunek	Liczebność	5	8	13
	%	13,5%	61,5%	26,0%
Kierunek ukończony w 2011 roku	Liczebność	32	5	37
	%	86,5%	38,5%	74,0%
Ogółem	Liczebność	37	13	50
	%	100,0%	100,0%	100,0%

W przypadku absolwentów decydujących się na nowy kierunek studiów z oferty Uniwersytetu Rzeszowskiego, widać duże zróżnicowanie w kwestii typu wybieranych studiów. Studia I stopnia podjęło 5 osób, studia II stopnia 3 osoby, 1 osoba kształci się na jednolitych studiach magisterskich a 4 na studiach doktoranckich.

Tabela 12 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.

Rodzaj studiów na nowym kierunku, podjętych na Uniwersytecie Rzeszowskim	Typ studiów		Ogółem
	studia I stopnia	studia II stopnia	
Jednolite studia magisterskie	1	0	1
Studia I stopnia licencjackie	1	3	4
Studia I stopnia inżynierskie	1	0	1
Studia II stopnia	2	1	3
Studia III stopnia (doktoranckie)	0	4	4
Ogółem	5	8	13

Spośród 13 absolwentów kontynuujących naukę na UR na nowym kierunku, najliczniejsza grupa, tj. 4 osoby wybrały filologię polską, a 2 osoby ekonomię. Siedem pozostałych kierunków studiów zostało wskazanych przez pojedyncze osoby.

Tabela 13 Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Kierunek studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Filologia polska	0	4	4
Ekonomia	1	1	2
Filologia angielska	0	1	1
Informatyka	1	0	1
Kierunek lekarski	1	0	1
Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza	1	0	1
Położnictwo	0	1	1
Wychowanie fizyczne	1	0	1
Zdrowie publiczne	0	1	1
Ogółem	5	8	13

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego, którzy zdecydowali się na kontynuację nauki, jako powód podjęcia takiej decyzji wskazują najczęściej chęć podniesienia własnych kwalifikacji (51,4% absolwentów) oraz chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy (50,5%). Dla co trzeciego ankietowanego dalsze studia to sposób na realizację zainteresowań i pasji, a dla co szóstego - sposób na uniknięcie bezrobocia. Widoczna jest istotna różnica w przyczynach kontynuacji nauki zgłaszanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia. Absolwenci studiów I stopnia kontynuację nauki uzasadniają znacznie częściej celami praktycznymi (znalezienie pracy, uniknięcie bezrobocia), natomiast absolwenci studiów II stopnia częściej kontynuują naukę dla samych siebie - by rozwijać własne zainteresowania.

Tabela 14. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.

Przyczyny kontynuowania studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Chcę podnieść swoje kwalifikacje	51,9%	48,5%	51,4%
Chcę zwiększyć swoje szanse na znalezienie dobrej pracy	54,4%	39,4%	50,5%
Chcę realizować swoje zainteresowania i pasje	29,1%	42,4%	33,3%
Kontynuowanie nauki jest sposobem na uniknięcie bezrobocia	21,5%	3,0%	16,2%
Taki wymóg postawił mi pracodawca	-	3,0%	0,9%
Inna przyczyna	1,3%	9,4%	3,6%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wybór kierunku studiów ukończonego w 2012 roku absolwenci uzasadniają najczęściej indywidualnymi zainteresowaniami (58,5% ankietowanych), a dopiero w drugiej kolejności - względami praktycznymi, czyli przekonaniem o tym, iż dany kierunek pozwoli na zdobycie zatrudnienia (44,5%). Niemal co czwarty absolwent w momencie wyboru kierunku studiów kierował się opiniami innych osób. Niepokojący wydaje się fakt, iż co dziesiąty absolwent deklaruje, iż wybór kierunku był przypadkowy.

Tabela 15 Rozkład odpowiedzi absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Co skłoniło Pana(ią) do wyboru kierunku studiów ukończonego w 2011 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim?”.

Powody wyboru kierunku studiów	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Indywidualne zainteresowania	57,1%	59,2%	58,5%
Przekonanie, że kierunek umożliwi zdobycie pracy	44,5%	44,5%	44,5%
Sugestie innych osób (przyjaciele, nauczyciele, rodzina)	18,0%	18,2%	18,1%
Przypadek	11,4%	8,6%	9,6%
Brak miejsca na kierunku, który bardziej chciałem(am) studiować	7,8%	8,6%	8,3%
Względna łatwość studiowania na kierunku	6,5%	4,7%	5,3%
Inny powód	3,3%	4,0%	3,7%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi.

Wśród innych powodów wyboru kierunku studiów ukończonego w 2011 roku wymieniano przede wszystkim chęć kontynuacji kierunku realizowanego na studiach I stopnia, a także chęć utrzymania posiadanego zatrudnienia (bezpośredni wymóg postawiony przez pracodawcę lub świadomość konieczności dokończenia w zakresie, którego wykonywana praca dotyczy).

5.3 Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 zostali poproszeni o określenie stopnia, w jakim ukończone przez nich studia wpłynęły na rozwój ich kompetencji o charakterze poznawczym, osobistym, społecznym i specjalistyczno-technicznym.⁶ Dla łatwiejszego porównania poziomu wpływu studiów na rozwój poszczególnych kompetencji dokonano wyliczenia średniej ocen, na potrzeby którego przypisano poszczególnym odpowiedziom wartości punktowe:

- Zdecydowanie nie = 0 pkt.
- Raczej nie = 1 pkt.
- Raczej tak = 2 pkt.
- Zdecydowanie tak = 3 pkt.

Oceny niejednoznaczne (trudno powiedzieć) nie były uwzględniane podczas obliczania średniej. W rezultacie uzyskano skalę ocen od 0 do 3 pkt., na której im wyższa wartość punktowa tym wyższy poziom wpływu studiów na kompetencje absolwentów.

Kompetencje poznawcze

W zakresie kompetencji poznawczych absolwenci najliczniej deklaruowali wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się – w tym wymiarze ponad 60% absolwentów studiów I i II stopnia dostrzegło pozytywny wpływ studiów, z tego znaczna część w sposób zdecydowany.

Tabela 16. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w%).

Kompetencje poznawcze		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem (%)	Średnia ocen (w skali od 0 do 3 pkt.)
Kreatywność	I stopień	11,3	39,5	26,1	17,2	5,9	100	1,76
	II stopień	14,2	33,4	31,3	15,2	5,9	100	1,81
Świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się	I stopień	31,9	38,3	16,8	7,1	5,9	100	2,16
	II stopień	23,9	39,3	22,3	10,2	4,3	100	2,07
Myślenie analityczne	I stopień	8,4	27,7	30,7	20,6	12,6	100	1,46
	II stopień	7,6	30,6	32,5	18,2	11,1	100	1,51
Myślenie syntetyczne	I stopień	5,9	22,7	37,0	19,3	15,1	100	1,31
	II stopień	3,8	24,6	39,3	20,7	11,6	100	1,34

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

⁶ Podział kompetencji zaczerpnięto z opracowania: „Kompetencje zawodowe” M. Kubat, dostęp na: www.wup.lodz.pl/files/ciz/ciz_Kompetencje_zawodowe.pdf

Najstabilniej oceniano wpływ studiów na zdolności myślenia syntetycznego – ponad 1/3 osób nie potrafiła ocenić tej kwestii a opinie o braku wpływu były częstsze niż opinie o jego występowaniu. Niewiele korzystniej oceniano wpływ studiów na umiejętność myślenia analitycznego. Średnio połowa studentów dostrzega pozytywny wpływ studiów na kreatywność, gdy opinie o braku takiego wpływu wyrażało 21%-23% absolwentów.

Kompetencje osobiste

W przypadku kompetencji osobistych znaczny odsetek ankietowanych nie dokonał jednoznacznej oceny wpływu studiów na posiadane kompetencje osobiste. Tylko w trzech spośród ośmiu ocenianych kompetencji odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” był niższy od 30%. Nie ma jednoznacznych tendencji w sposobie oceny wpływu studiów na kompetencje osobiste przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Tabela 17. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).

Kompetencje osobiste		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem* (%)	Średnia ocen (w skali od 0 do 3 pkt.)
Umiejętność radzenia sobie z sytuacjami problemowymi	I stopień	9,2	28,2	29,0	24,4	9,2	100	1,53
	II stopień	8,8	31,5	30,7	20,9	8,1	100	1,59
Umiejętność organizacji pracy własnej	I stopień	20,2	40,3	21,4	14,3	3,8	100	1,98
	II stopień	17,3	42,3	23,9	11,8	4,7	100	1,95
Określanie priorytetów zadań	I stopień	16,4	40,8	23,9	13,4	5,5	100	1,90
	II stopień	12,6	40,8	26,4	14,7	5,5	100	1,92
Samodzielność w wykonywaniu zadań	I stopień	25,2	39,1	20,2	11,3	4,2	100	2,07
	II stopień	19,7	44,3	21,8	9,7	4,5	100	2,01
Umiejętność radzenia sobie ze stresem	I stopień	8,0	24,8	33,2	23,1	10,9	100	1,45
	II stopień	6,9	25,1	29,6	23,7	14,7	100	1,34
Asertywność	I stopień	8,8	24,4	34,9	21,4	10,5	100	1,48
	II stopień	5,9	25,6	32,9	23,3	12,3	100	1,37
Przedsiębiorczość	I stopień	4,6	20,6	30,2	26,1	18,5	100	1,16
	II stopień	4,5	23,0	31,5	25,8	15,2	100	1,25
Umiejętność motywowania się do osiągnięcia wyznaczonych celów	I stopień	11,8	34,8	28,6	15,1	9,7	100	1,68
	II stopień	12,1	35,5	30,1	13,3	9,0	100	1,73

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Największy odsetek absolwentów dostrzega pozytywny wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań (średnia ocen powyżej 2 pkt.) oraz na umiejętność organizacji pracy własnej. Najwięcej osób deklarujących, iż studia nie miały wpływu na ich kompetencje osobiste występuje w przypadku przedsiębiorczości (ponad 40% ocen negatywnych, średnie poniżej 1,3 pkt.), umiejętności radzenia sobie ze stresem (ponad 1/3% ocen negatywnych, średnie poniżej 1,5 pkt.), a następnie asertywności (1/3 ocen negatywnych, średnie poniżej 1,5 pkt.).

Kompetencje społeczne

Wpływ studiów na wszystkie kompetencje społeczne oceniany jest korzystniej przez absolwentów studiów drugiego niż pierwszego stopnia. Najwięcej pozytywnych opinii wyrażono na temat wpływu studiów na umiejętność pracy w zespole (średnie ocen powyżej 1,9 pkt.) a w drugiej kolejności na umiejętność prezentowania konkretnego zagadnienia (średnie ocen powyżej 1,8 pkt.). Najstabilniej spośród kompetencji społecznych oceniono umiejętność kierowania pracą innych osób (ponad 43% opinii o braku wpływu studiów na rozwój tej kompetencji, średnie ocen poniżej 1,2 pkt.) oraz umiejętność negocjowania - w tym aspekcie niemal co trzeci absolwent nie dostrzegł pozytywnego wpływu studiów.

Tabela 18. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).

Kompetencje społeczne		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem* (%)	Średnia ocen (w skali od 0 do 3 pkt.)
Umiejętność argumentowania swojego zdania	I stopień	13,0	34,5	30,7	16,8	5,0	100	1,80
	II stopień	7,8	38,2	29,6	18,7	5,7	100	1,68
Umiejętność skutecznego komunikowania się	I stopień	15,5	39,6	25,6	15,1	4,2	100	1,89
	II stopień	10,2	41,9	28,9	14,0	5,0	100	1,81
Umiejętność pracy w zespole	I stopień	22,3	49,5	15,1	9,7	3,4	100	2,07
	II stopień	14,0	46,0	23,9	13,0	3,1	100	1,93
Umiejętność negocjowania	I stopień	9,7	30,6	29,4	22,3	8,0	100	1,60
	II stopień	6,2	26,5	33,9	24,2	9,2	100	1,43
Umiejętność kierowania pracą innych osób	I stopień	6,3	17,6	30,3	26,5	19,3	100	1,16
	II stopień	4,5	16,1	35,8	24,4	19,2	100	1,09
Umiejętność prezentacji konkretnego zagadnienia	I stopień	16,4	39,9	29,0	10,9	3,8	100	1,97
	II stopień	11,4	42,3	28,0	14,5	3,8	100	1,85

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

Kompetencje specjalistyczno-techniczne

Kompetencje specjalistyczno-techniczne to blok kompetencji, w przypadku których absolwenci mieli najwięcej zastrzeżeń, co do jakości kształcenia na ukończonym kierunku studiów. Co więcej, opinie absolwentów studiów II stopnia były niemal we wszystkich przypadkach mniej korzystne od opinii absolwentów studiów I stopnia. W przypadku wszystkich kompetencji specjalistyczno-technicznych co najmniej 34% absolwentów dokonało negatywnej oceny oddziaływania ukończonych studiów. Jedynie w przypadku umiejętności obsługi komputera oraz umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce częstotliwość opinii o wpływie studiów na rozwój kompetencji była zbliżona do częstotliwości opinii o braku takiego wpływu. W pozostałych przypadkach odsetek ocen negatywnych był zdecydowanie wyższy.

Ponad 60% absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia uważa, iż studia nie wpłynęły na znajomość specjalistycznego oprogramowania związanego z dziedziną studiów (średnie ocen poniżej 1,0 pkt.) a niewiele korzystniej oceniono wpływ studiów na umiejętność aktywnego używania języka obcego w mowie i piśmie oraz rozumienia wypowiedzi i tekstów w obcych językach.

Tabela 19. Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %).

Kompetencje specjalistyczno-techniczne		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem* (%)	Średnia ocen (w skali od 0 do 3 pkt.)
Używanie języka obcego w mowie i w piśmie (aktywne)	I stopień	8,8	19,3	19,4	27,7	24,8	100	1,15
	II stopień	4,7	12,3	19,4	32,1	31,5	100	0,88
Rozumienie wypowiedzi i czytanie w języku obcym (pasywne)	I stopień	10,5	22,3	17,2	24,8	25,2	100	1,22
	II stopień	5,9	14,0	19,2	30,6	30,3	100	0,94
Specjalistyczne umiejętności zawodowe	I stopień	8,0	23,9	29,4	24,8	13,9	100	1,40
	II stopień	5,7	28,0	26,3	25,8	14,2	100	1,34
Obsługa komputera	I stopień	13,0	26,1	24,8	22,3	13,8	100	1,51
	II stopień	9,0	23,0	23,0	26,3	18,7	100	1,29
Znajomość specjalistycznego oprogramowania	I stopień	7,1	12,2	15,2	31,9	33,6	100	0,92
	II stopień	4,5	12,8	20,6	25,4	36,7	100	0,81
Wykorzystanie teorii w praktyce	I stopień	8,0	26,9	30,2	22,7	12,2	100	1,44
	II stopień	6,2	29,6	29,4	25,1	9,7	100	1,46

* Procentowanie do liczby ważnych odpowiedzi

5.4 Zadowanie z ukończonych studiów

Chcąc poznać opinię absolwentów na temat ukończonych studiów oraz kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim z perspektywy trzech lat od ukończenia studiów poproszono o ustosunkowanie się do sześciu twierdzeń poprzez wskazanie odpowiedzi od „zdecydowanie tak” do „zdecydowanie nie”. We wszystkich analizowanych aspektach oceny dokonywane przez absolwentów studiów I i II stopnia są stosunkowo zbieżne. Rozkład odpowiedzi prezentuje szczegółowo tabela nr 20.

Decyzję co do wyboru kierunku studiów podtrzymuje w sposób zdecydowany średnio co piąty absolwent, choć skłonność do polecenia ukończonego kierunku innym osobom jest znikoma – wyraziło ją zaledwie 5% absolwentów w sposób zdecydowany i mniej niż 20% w sposób umiarkowany. Połowa absolwentów nie poleciłaby ukończonego kierunku studiów innym osobom. Znacznie częściej niż w przypadku studiów na konkretnym kierunku, absolwenci wyrażają chęć polecenia studiów na Uniwersytecie Rzeszowskim. W tym przypadku ponad 58% absolwentów studiów I i II stopnia wybrało odpowiedzi pozytywne (zdecydowanie i raczej tak).

Tabela 20. Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, po trzech latach zakończenia studiów.

		Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Ogółem (%)
Wybrał(a)bym jeszcze raz ten sam kierunek studiów	I stopień	22,2	23,5	19,7	16,5	18,1	100
	II stopień	17,9	25,7	22,2	15,8	18,4	100
Po moim kierunku można pracować w wielu miejscach pracy	I stopień	10,7	24,3	30,0	20,2	14,8	100
	II stopień	11,3	27,1	24,4	21,9	15,3	100
Absolwenci mojego kierunku nie mają problemów ze znalezieniem pracy	I stopień	4,9	9,5	25,1	27,2	33,3	100
	II stopień	5,0	9,9	26,2	21,9	37,0	100
Pracodawcy cenią absolwentów z kierunku, który ukończyłem(am)	I stopień	1,6	12,8	37,0	25,1	23,5	100
	II stopień	2,1	14,6	38,5	24,8	20,0	100
Polecił(a)bym znajomym kierunek studiów, który ukończyłem(am)	I stopień	5,3	16,9	28,4	24,7	24,7	100
	II stopień	5,2	19,1	25,5	25,2	25,0	100
Polecił(a)bym znajomym studia na Uniwersytecie Rzeszowskim	I stopień	21,8	36,6	27,6	6,6	7,4	100
	II stopień	16,0	43,4	23,7	9,4	7,5	100

Zaledwie 15% ankietowanych twierdzi, iż po ich kierunku absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy, jednocześnie ponad 1/3 ankietowanych zdecydowanie nie zgadza się z takim poglądem. Łącznie ok. 60% ankietowanych uważa, iż trudno jest znaleźć pracę po ich kierunku studiów. Absolwenci sceptycznie oceniają także stosunek pracodawców do absolwentów danego kierunku. Częściej niż co trzeci nie potrafi ocenić jednoznacznie tej kwestii, jednak ponad 45% nie uważa, by absolwenci ukończonego przez nich kierunku byli cenieni na rynku pracy.

Absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 zapytano czy dostrzegają braki w programie ukończonych przez nich studiów. Okazuje się, że niemal 70% absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych (dla porównania: braki w teorii deklaruje niespełna 3% absolwentów). Dla ponad 62% absolwentów ważnym wzbogaceniem programu kształcenia na kierunku byłoby organizowanie spotkań z pracodawcami zatrudniającymi osoby o określonym typie wykształcenia, a niemal połowa widzi problem braku rzetelnych informacji o perspektywach zatrudnienia po konkretnym kierunku studiów. Niemal co czwarty absolwent chciałby poszerzyć program kształcenia o szkolenie z zakresu zakładania własnej działalności gospodarczej a częściej niż co czwarty o szkolenia z zakresu kompetencji miękkich.

Tabela 21. Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Rodzaj braku	% absolwentów		
	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Umiejętności praktycznych	68,0%	70,2%	69,4%
Spotkań z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów po konkretnym kierunku	63,5%	62,2%	62,7%
Rzetelnych informacji o perspektywie zatrudnienia po konkretnym kierunku	50,4%	48,8%	49,4%
Szkoleń z umiejętności miękkich (np. komunikacja, negocjacje, asertywność, itp.)	28,3%	27,0%	27,5%
Szkoleń z zakładania działalności gospodarczej	25,4%	22,3%	23,4%
Szkoleń z pisania CV i listów motywacyjnych	16,0%	13,1%	14,2%
Wiedzy teoretycznej	4,5%	1,9%	2,8%
Inny brak	7,0%	4,2%	5,2%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż w pytaniu możliwy był wybór więcej niż jednej odpowiedzi .

Absolwenci zgłaszali swoje uwagi dotyczące braków w programie kształcenia także w formie otwartej. Jak wykazała dokonana analiza odnoszą się one do kilku głównych zagadnień, których przeglądu dokonano w tabeli nr 22. Wspominano przede wszystkim

o brakach w praktycznym kształceniu, tj. możliwości poznawania specjalistycznego sprzętu, zdobywania uprawnień, nauki posługiwania się językiem obcym, czy dostępie do staży i praktyk zawodowych.

Tabela 22 Inne braki w programie studiów zgłaszane przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia w formie otwartej.

Studia I stopnia	Liczba uwag	Studia II stopnia	Liczba uwag
Brak dostosowania programu kształcenia do wymogów rynku pracy	3	Niski poziom i zbyt mała liczba zajęć w nauczaniu języków obcych	4
Brak możliwości dobrego poznania specjalistycznego sprzętu, oprogramowania czy zdobycia dodatkowych kwalifikacji zawodowych (certyfikaty, uprawnienia)	4	Brak wsparcia w zdobywaniu specjalistycznych uprawnień zawodowych	4
Niekompetencja kadry i wiele niesolidnie prowadzonych zajęć	2	Brak lub mała liczba zajęć prowadzonych przez osoby mające doświadczenie praktyczne a nie tylko wiedzę teoretyczną w danej dziedzinie.	2
Brak płatnych staży dla najlepszych studentów i możliwości rozwoju poza zajęciami (koła naukowe, konferencje, itp.)	2	Brak lub niedostateczna ilość praktyk zawodowych	2

5.5 Kierunki migracji zawodowej absolwentów

W celu określenia kierunku migracji zawodowych absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego, zadano im pytanie czy po ukończeniu studiów poszukiwali pracy w innych województwach oraz poza granicami kraju.

Poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim zadeklarowało ponad 43% absolwentów. Aktywność w tym zakresie nie różnicuje absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Tabela 23. Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.

Czy po ukończeniu studiów poszukiwał(a) Pan(i) pracy poza województwem podkarpackim?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	108	184	292
	%	44,1%	43,2%	43,5%
Nie	Liczebność	137	242	379
	%	55,9%	56,8%	56,5%
Ogółem	Liczebność	245	426	671
	%	100,0	100,0	100,0

Absolwenci pytani o to, w jakich innych regionach kraju poszukiwali pracy, wskazywali najczęściej na Małopolskę (połowa poszukujących pracy poza Podkarpaciem i 16,9% ogółu absolwentów), a następnie na Mazowsze (16% poszukujących pracy poza Podkarpaciem i 5,4% ogółu absolwentów) oraz Lubelszczyznę (12,3% poszukujących pracy poza Podkarpaciem i 4,2% ogółu absolwentów). Łącznie wymieniono 13 województw, które wyszczególniono w tabeli nr 24.

Tabela 24 W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy w pierwszej kolejności?

Województwo	Liczebność	% (spośród poszukujących pracy poza Podkarpaciem)	% (spośród ogółu ankietowanych)
Małopolskie	121	49,8%	16,9%
Mazowieckie	39	16,0%	5,4%
Lubelskie	30	12,3%	4,2%
Świętokrzyskie	15	6,2%	2,1%
Dolnośląskie	8	3,3%	1,1%
Śląskie	8	3,3%	1,1%
Zachodniopomorskie	6	2,5%	0,8%

Wielkopolskie	5	2,1%	0,7%
Lubuskie	3	1,2%	0,4%
Łódzkie	3	1,2%	0,4%
Pomorskie	2	0,8%	0,3%
Warmińsko-mazurskie	2	0,8%	0,3%
Podlaskie	1	0,4%	0,1%
Ogółem	243*	100%	33,8%*

*suma jest niższa od liczby osób poszukujących pracy poza Podkarpaciem gdyż część ankietowanych nie wskazała województwa, w którym poszukiwała pracy.

Poza granicami Polski pracę zarobkową podejmowało po zakończeniu studiów ponad 27% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011, przy czym częściej wyjeżdżali absolwenci studiów pierwszego (34,2%) niż drugiego (23,5%) stopnia.

Tabela 25 Absolwenci ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.

Czy po ukończeniu studiów wyjeżdżał(a) Pan(i) za granicę w celach zarobkowych?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	81	99	180
	%	34,2%	23,5%	27,4%
Nie	Liczebność	156	322	478
	%	65,8%	76,5%	72,6%
Ogółem	Liczebność	237	421	658
	%	100,0	100,0	100,0

Zdecydowanie największy odsetek absolwentów zdecydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (45% wyjeżdżających) oraz do Niemiec (26,1%). Stosunkowo często wyjeżdżano także do Holandii, Austrii, Francji oraz Włoch (ponad 7% wskazań).

Łącznie absolwenci wymienili 40 państw – najważniejsze zostały wyszczególnione w tabeli nr 26 – w kolejności od najczęściej wskazywanych. W pojedynczych przypadkach wyjeżdżano do takich państw jak: Litwa, Albania, Estonia, Finlandia, Gruzja, Kenia, Kolumbia, Łotwa, Macedonia, Maroko, Meksyk, Serbia, Singapur oraz Tunezja – państwa te zostały pominięte w poniższym zestawieniu.

Tabela 26 Kraje, do których absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.

Kraj	Liczebność	% (spośród wyjeżdżających zagranicę w celach zarobkowych)
Wielka Brytania	81	45,0%
Niemcy	47	26,1%
Holandia	14	7,8%
Austria	13	7,2%
Francja	13	7,2%
Włochy	13	7,2%
USA	12	6,7%
Belgia	10	5,6%
Hiszpania	10	5,6%
Chorwacja	8	4,4%
Turcja	8	4,4%
Irlandia	6	3,3%
Czechy	5	2,8%
Słowacja	5	2,8%
Węgry	5	2,8%
Grecja	4	2,2%
Szwajcaria	4	2,2%
Ukraina	4	2,2%
Czarnogóra	3	1,7%
Portugalia	3	1,7%
Szwecja	3	1,7%
Bułgaria	2	1,1%
Kanada	2	1,1%
Egipt	2	1,1%
Norwegia	2	1,1%
Rumunia	2	1,1%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na fakt, iż niektórzy absolwenci podejmowali zatrudnienie w kilku różnych państwach.

Aktualna skłonność do wyjazdów zarobkowych poza granice kraju jest wśród ankietowanych umiarkowanie wysoka, gdyż co dziesiąty absolwent deklaruje plany wyjazdu za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, a niemal 61% absolwentów wyklucza taką możliwość. Biorąc jednak pod uwagę fakt dużej liczby osób nie mających sprecyzowanych planów w tym temacie (23,3% absolwentów) faktyczna skala wyjazdów może okazać się większa niż wspomniane 10% absolwentów.

Tabela 27 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.

Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) wyjazd za granicę w celach zarobkowych?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	33	35	68
	%	13,9%	8,3%	10,3%
Nie	Liczebność	128	273	401
	%	54,0%	64,8%	60,9%
Trudno powiedzieć	Liczebność	58	95	153
	%	24,5%	22,6%	23,3%
Nie dotyczy (obecnie przebywam za granicą)	Liczebność	18	18	36
	%	7,6%	4,3%	5,5%
Ogółem	Liczebność	237	421	658
	%	100,0	100,0	100,0

5.6 Podnoszenie kwalifikacji

Ponad 2/3 ankieterowanych absolwentów zadeklarowało, iż pomimo ukończonych w 2011 roku studiów nadal podnosi swoje kwalifikacje. Biorąc pod uwagę fakt, iż tylko 14% absolwentów kontynuuje studia wyższe przyjęc należy, iż większość absolwentów korzysta z innych form doksztacania.

Tabela 28. Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Czy po zakończeniu studiów nadal podnosi Pan(i) swoje kwalifikacje?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	176	281	457
	%	73,9%	66,6%	69,2%
Nie	Liczebność	62	141	203
	%	26,1%	33,4%	30,8%
Ogółem	Liczebność	238	422	660
	%	100,0	100,0	100,0

Ponad połowa absolwentów deklaruje samodoksztacanie, a niemal połowa uczestnictwo w kursach zawodowych. Częściej niż co czwarty absolwent z analizowanego rocznika zdecydował się na podjęcie studiów podyplomowych oraz kursy językowe, co uznać należy za odsetek bardzo wysoki. Zaangażowanie w większość form doksztacania nie różnicuje znacząco absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (wyróżniają się głównie kursy zawodowe, podejmowane znacznie częściej przez absolwentów studiów drugiego stopnia).

Tabela 29. Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Forma kształcenia	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Samodokształcanie	51,7%	53,7%	53,0%
Uczestnictwo w kursach zawodowych	43,8%	53,0%	49,5%
Podjęcie studiów podyplomowych	30,7%	26,3%	28,0%
Uczestnictwo w kursach językowych	26,7%	26,0%	26,3%
Uczestnictwo w szkoleniach miękkich (np. komunikacja, asertywność, negocjacje, itp.)	21,0%	27,0%	24,7%
Inne działania	22,2%	21,4%	21,7%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

5.7 Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania pracowały najemnie lub uczestniczyły w stażu. Przypomnieć warto, iż podejmowanie pracy najemnej (trzy lata od zakończenia studiów) zadeklarowało łącznie 76% absolwentów, w tym: 72% absolwentów studiów I stopnia i 78% absolwentów studiów II stopnia. W grupie tej są także osoby łączące pracę najemną ze studiowaniem lub prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Dodatkowo 5,8% absolwentów odbywa staż zawodowy - w tym: 9,7% absolwentów studiów pierwszego stopnia i 3,6% absolwentów studiów drugiego stopnia (szczegółowe informacje prezentowano na stronie 20, tabela nr 8).

Jak pokazują dane zawarte w tabelach nr 30 i 31 odsetek absolwentów podejmujących pracę najemną (w tym odbywających staż) jest zróżnicowany w zależności od ukończonego kierunku studiów. Analizując jednak dane dotyczące tego zagadnienia należy pamiętać, że w przypadku znacznej części kierunków liczba obserwacji jest zbyt mała, by móc na jej podstawie wnioskować o sytuacji ogółu absolwentów danego kierunku. Dodatkowo nie uwzględniono w zestawieniach kierunków, w przypadku których ankietę wypełnił tylko 1 absolwent.

Wyniki analizy dla absolwentów studiów I stopnia pokazują, iż w przypadku 10 spośród 26 kierunków wszyscy ankietowani absolwenci podejmują pracę najemną. Zerowy odsetek zatrudnionych odnotowano w przypadku rolnictwa (ankietę wypełniło tylko 3 absolwentów). Stosunkowo niski poziom zatrudnienia - w porównaniu z innymi kierunkami - widoczny jest także na filologii angielskiej (ankietę wypełniło 3 absolwentów). W przypadku studiów II stopnia na pięciu spośród 23 kierunków odnotowano sytuację, iż wszyscy ankietowani podejmują pracę najemną lub realizują staż. Najniższy poziom zatrudnienia widoczny jest w przypadku ochrony środowiska i wynosi 50% (ankietę wypełniło 4 absolwentów).

Tabela 30. Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.

Ukończony kierunek studiów	Liczebność						Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów kierunku)*
	Jestem zatrudniony w firmie prywatnej	Jestem zatrudniony w instytucji publicznej	Pracuję najemnie i prowadzę działalność gosp.	Jestem na stażu	Studiuje i pracuję najemnie	Ogółem zatrudnionych	
Administracja	13	3	0	3	0	19	83%
Archeologia	1	1	0	0	0	2	67%
Biotechnologia	2	0	0	1	0	3	100%
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	0	2	0	0	1	3	75%
Edukacja techniczno- informatyczna	0	2	0	0	0	2	100%
Ekonomia	15	5	1	3	2	26	74%
Europeistyka	8	0	0	1	1	10	100%
Filologia angielska	0	0	0	0	1	1	33%
Filologia germańska	5	3	0	2	1	11	100%
Filologia polska	4	0	0	2	4	10	91%
Filologia rosyjska	6	0	1	0	0	7	78%
Fizjoterapia	5	1	0	0	0	6	86%
Historia	3	2	0	1	0	6	100%
Kulturoznawstwo	2	0	0	0	0	2	100%
Matematyka	2	0	0	0	0	2	100%
Ochrona środowiska	2	2	0	1	0	5	71%
Pedagogika	16	12	0	4	1	33	79%
Pielęgniarstwo	1	6	0	0	0	7	100%
Politologia	2	0	0	0	0	2	100%
Położnictwo	0	2	0	0	0	2	50%
Ratownictwo medyczne	1	2	0	0	0	3	100%
Rolnictwo	0	0	0	0	0	0	0%
Socjologia	2	0	0	3	1	6	86%
Turystyka i rekreacja	9	0	0	0	1	10	71%
Wychowanie fizyczne	0	2	0	0	0	2	67%
Zdrowie publiczne	2	1	0	2	0	5	100%
Ogółem	101	46	2	23	13	185	82%

*obliczając odsetek zatrudnionych brano pod uwagę tylko tych absolwentów, którzy podali kierunek studiów oraz udzielili informacji o swoim statusie zawodowym, stąd liczba obserwacji jest nieznacznie niższa od ogólnej liczby ankietowanych.

Tabela 31. Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na rodzaj pracy najmniej oraz ukończony kierunek studiów.

Ukończony kierunek studiów	Liczebność						Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów kierunku)
	Jestem zatrudniony w firmie prywatnej	Jestem zatrudniony w instytucji publicznej	Pracuję najmniej i prowadzę działalność gosp.	Jestem na stażu	Studiuje i pracuję najmniej	Ogółem	
Biologia	5	2	0	2	1	10	77%
Biotechnologia	5	1	0	1	0	7	100%
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	1	1	0	0	1	3	60%
Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	2	1	0	0	0	3	75%
Edukacja techniczno- informatyczna	2	3	1	0	0	6	100%
Ekonomia	30	9	0	2	2	43	88%
Filologia angielska	7	3	0	0	0	10	91%
Filologia germańska	7	3	0	0	0	10	83%
Filologia polska	8	4	1	1	1	15	83%
Filologia rosyjska	5	0	0	0	0	5	100%
Fizjoterapia	18	10	0	0	0	28	85%
Historia	6	0	0	0	0	6	86%
Matematyka	10	10	0	0	0	20	83%
Ochrona środowiska	1	1	0	0	0	2	50%
Pedagogika	18	23	0	2	0	43	70%
Pielęgniarstwo	3	13	0	0	0	16	100%
Politologia	3	6	0	0	0	9	82%
Położnictwo	3	0	0	0	0	3	100%
Prawo	23	12	0	0	0	35	81%
Rolnictwo	4	5	0	2	1	12	63%
Socjologia	15	4	0	2	0	21	81%
Turystyka i rekreacja	9	2	1	1	2	15	79%
Wychowanie fizyczne	11	4	0	1	0	16	89%
Ogółem	196	117	3	14	8	338	82%

*obliczając odsetek zatrudnionych brano pod uwagę tylko tych absolwentów, którzy podali kierunek studiów oraz udzieliłi informacji o swoim statusie zawodowym, stąd liczba obserwacji jest nieznacznie niższa od ogólnej liczby ankietowanych.

Niemal połowa absolwentów, którzy w momencie realizacji badania pracowali najemnie zadeklarowała, iż obecnie wykonywana praca jest ich pierwszą od zakończenia studiów. Prawie co trzeci absolwent podejmuje drugą pracę. Osoby, które zmieniały miejsce zatrudnienia częściej i pracują w czwartym lub kolejnym miejscu pracy stanowią stosunkowo niewielką grupę, tj. 7,8% absolwentów pracujących najemnie.

Tabela 32. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.

Czy praca, którą Pan(i) aktualnie wykonuje jest pierwszą pracą po ukończeniu studiów?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	98	159	257
	%	50,5%	46,2%	47,8%
Nie, jest to druga praca	Liczebność	56	109	165
	%	28,9%	31,7%	30,7%
Nie, jest to trzecia praca	Liczebność	26	48	74
	%	13,4%	14,0%	13,8%
Nie, jest to czwarta praca	Liczebność	10	18	28
	%	5,2%	5,2%	5,2%
Nie, jest to piąta praca lub kolejna	Liczebność	4	10	14
	%	2,1%	2,9%	2,6%
Ogółem	Liczebność	194	344	538
	%	100,0	100,0	100,0

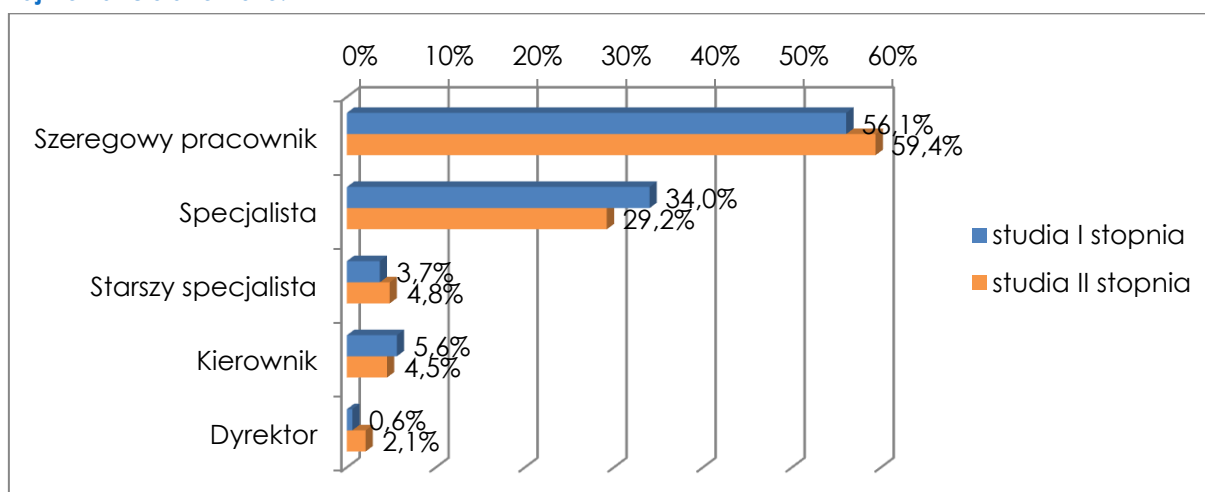
Absolwenci zostali poproszeni o określenie jak długo zajęto im poszukiwanie pracy po zakończeniu studiów. Co piąty absolwent podejmował zatrudnienie już w trakcie studiów, a więc nie poszukiwał pracy od momentu obrony pracy dyplomowej. Wśród poszukujących pracy po zakończeniu studiów największą grupę stanowią absolwenci, którzy potrzebowali na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (1/3 ankietowanych), choć znaczna grupa, tj. niemal 14% otrzymała pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. Nie ma stałej zależności pomiędzy czasem poszukiwania pracy a ukończonym typem studiów, gdyż z jednej strony absolwenci studiów I stopnia częściej znajdowali pracę w ciągu miesiąca od zakończenia nauki, ale jednocześnie częściej niż absolwenci studiów II stopnia poszukiwali jej ponad rok.

Tabela 33 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.

Ile czasu zajęło Panu(i) znalezienie pierwszej pracy po ukończeniu studiów?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	30	45	75
	%	15,5%	13,1%	13,9%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	65	114	179
	%	33,5%	33,1%	33,3%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	13	36	49
	%	6,7%	10,5%	9,1%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	8	22	30
	%	4,1%	6,4%	5,6%
Ponad 1 rok	Liczebność	39	55	94
	%	20,1%	16,0%	17,5%
Pracowałem(am) już w trakcie studiów	Liczebność	39	72	111
	%	20,1%	20,9%	20,6%
Ogółem	Liczebność	194	344	538
	%	100,0	100,0	100,0

Po upływie trzech lat od zakończenia studiów ponad 56% absolwentów studiów pierwszego stopnia i 59% absolwentów studiów drugiego stopnia wykonujących pracę najemną deklaruje stanowisko szeregowego pracownika. Pracę na stanowisku specjalisty wykonuje 34% ankietowanych absolwentów studiów I stopnia oraz 29,2% absolwentów studiów II stopnia. Wyższe stanowiska (starszy specjalista, kierownik, dyrektor) są deklarowane stosunkowo rzadko – 9,9% pracujących absolwentów studiów I stopnia i 11,4% absolwentów studiów II stopnia.

Wykres 8 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najmniej ze względu na zajmowane stanowisko.

Dane dotyczące rodzaju umowy, w oparciu o którą absolwenci wykonują pracę najemną, pokazują korzystną sytuację w zakresie stabilności ich zatrudnienia. Niemal 39% absolwentów posiada umowę na czas nieokreślony, a kolejne 42% umowę na czas określony, co oznacza, iż prawie 81% zatrudnionych absolwentów posiada umowę o pracę. Wśród innych typów umów najczęściej deklarowano umowę zlecenia (5,7%) oraz staże absolwenckie (6,5%). Umowy innego typu, tj. umowy o dzieło, na okres próbny czy na zastępstwo są sporadyczne (łącznie 6,2% zatrudnionych). Za pozytywny uznać należy fakt, iż mniej niż 1% absolwentów pracuje bez jakiegokolwiek umowy. W zakresie stabilności zatrudnienia znacznie korzystniejsza jest sytuacja absolwentów studiów drugiego stopnia, którzy częściej niż absolwenci studiów pierwszego stopnia posiadają umowy na czas nieokreślony, rzadziej natomiast pracują w ramach umów na okres próbny, umów na zastępstwo i rzadziej odbywają staże absolwenckie.

Tabela 34. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.

Jaki rodzaj umowy posiada Pan(i) w obecnej pracy?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Umowa na czas nieokreślony	Liczebność	65	140	205
	%	34,0%	41,7%	38,9%
Umowa na czas określony	Liczebność	73	148	221
	%	38,2%	44,0%	41,9%
Umowa zlecenie	Liczebność	8	22	30
	%	4,2%	6,5%	5,7%
Umowa o dzieło	Liczebność	3	2	5
	%	1,6%	0,6%	0,9%
Umowa na okres próbny	Liczebność	8	0	8
	%	4,2%	0,0%	1,5%
Umowa na zastępstwo	Liczebność	11	9	20
	%	5,8%	2,7%	3,8%
Staż absolwencki (za pośrednictwem urzędu pracy)	Liczebność	19	11	30
	%	9,9%	3,3%	5,7%
Staż absolwencki (bez pośrednictwa urzędu pracy)	Liczebność	3	1	4
	%	1,6%	0,3%	0,8%
Praca bez umowy	Liczebność	1	3	4
	%	0,5%	0,9%	0,8%
Ogółem	Liczebność	191	336	527
	%	100,0	100,0	100,0

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż po trzech latach od zakończenia studiów niemal 30% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 wykonuje pracę najemną, która w żadnym wymiarze nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów. Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem deklaruje 34% pracujących absolwentów, a niewiele mniej dostrzega częściowy związek między zdobytym wykształceniem a wykonywanymi obowiązkami zawodowymi. Znacznie większą zgodność między wykonywaną pracą a ukończonym kierunkiem studiów zaobserwowano wśród absolwentów studiów II stopnia, przy czym ich sytuacja w tym zakresie nie uległa zmianie w przeciągu dwóch ostatnich lat. W przypadku absolwentów studiów pierwszego stopnia pomiędzy wynikami badań realizowanych w rok po zakończeniu studiów i badań po trzech latach widać wyraźny postęp w tym zakresie, gdyż odsetek osób, których praca nie jest wcale związana ze zdobytym wykształceniem spadł z 45% do 33% a odsetek osób, których praca związana jest całkowicie z wykształceniem wzrósł z 23% do 27%.

Tabela 35. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z wykonywaną przez nich pracą.

Stopień w jakim obecnie wykonywana praca jest związana z ukończonym kierunkiem studiów		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Całkowicie	Liczebność	52	131	183
	%	26,8%	38,1%	34,0%
Częściowo	Liczebność	71	106	177
	%	36,6%	30,8%	32,9%
Wcale	Liczebność	65	90	155
	%	33,5%	26,2%	28,8%
Trudno powiedzieć	Liczebność	6	17	23
	%	3,1%	4,9%	4,3%
Ogółem	Liczebność	194	344	538
	%	100,0	100,0	100,0

Jak pokazują uzyskane podczas badania ankietowego dane, emigracja pracujących absolwentów poza obszar Podkarpacia jest dość znacząca. Co trzeci absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 pracuje najemnie poza województwem podkarpackim. Częściej sytuacja ta dotyczy absolwentów studiów pierwszego (36%) niż drugiego (31%) stopnia.

Tabela 36 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.

Czy firma, w której Pan(i) pracuje znajduje się na obszarze Podkarpacia?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	124	238	362
	%	63,9%	69,2%	67,3%
Nie	Liczebność	70	106	176
	%	36,1%	30,8%	32,7%
Ogółem	Liczebność	194	344	538
	%	100,0	100,0	100,0

Spśród 176 osób pracujących poza Podkarpaciem 42% znalazło zatrudnienie w województwie małopolskim, niemal 11% w województwie mazowieckim, a 8,5% w lubelskim. Większa liczba absolwentów pracuje także na obszarze województwa świętokrzyskiego, śląskiego, dolnośląskiego oraz pomorskiego. Aż 23% pracujących najemnie zatrudnionych jest poza granicami kraju. Skalę zatrudnienia w poszczególnych województwach (innych niż podkarpackie) zaprezentowano w tabeli nr 37.

Tabela 37 Województwo inne niż podkarpackie, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011.

Województwo	Liczebność	Procent (z liczby absolwentów pracujących poza Podkarpaciem)
Małopolskie	74	42,0
Mazowieckie	19	10,9
Lubelskie	15	8,5
Świętokrzyskie	8	4,5
Śląskie	5	2,8
Dolnośląskie	4	2,3
Pomorskie	4	2,3
Łódzkie	2	1,1
Wielkopolskie	2	1,1
Lubuskie	1	0,6
Warmińsko-mazurskie	1	0,6
Zachodniopomorskie	1	0,6
Firma znajduje się zagranicą	40	22,7
Ogółem	176	100,0

Branżą, w której zatrudnienie deklaruje największy odsetek absolwentów studiów pierwszego stopnia jest administracja publiczna (24 osoby) oraz edukacja/ nauka/szkolenia (24). W drugiej kolejności wymienić warto sprzedaż i obsługę klienta (22 osoby), medycynę i opiekę zdrowotną (21 osób) oraz księgowość, audyt i podatki (18 osób).

Absolwenci studiów drugiego stopnia najczęściej deklarowali zatrudnienie w branżach: edukacja/nauka/kursy/szkolenia (55 osób) oraz medycyna i opieka zdrowotna (54 osoby). W drugiej kolejności wymienić należy administrację publiczną (32 osoby) oraz sprzedaż i obsługę klienta (24 osoby).

W przypadku studiów drugiego stopnia na uwagę zasługuje fakt bardzo dużej zgodności zatrudnienia z ukończonym kierunkiem studiów w przypadku kierunków medycznych, tj. pielęgniarstwa, położnictwa i fizjoterapii. Wszyscy lub niemal wszyscy absolwenci tych kierunków deklarują zatrudnienie w branży „medycyna i opieka zdrowotna”. W przypadku innych kierunków rozproszenie branż zatrudnienia jest znacznie większe, co szczegółowo prezentują tabele nr 38 i 39.

Tabela 38. Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.

Branża	Kierunki studiów																			Ogółem								
	Administracja	Biologia	Biotechnologia	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	Edukacja techniczno-informatyczna	Ekonomia	Europeistyka	Filologia angielska	Filologia germańska	Filologia polska	Filologia rosyjska	Fizjoterapia	Grafika	Historia	Informatyka	Kulturoznawstwo	Ochrona środowiska	Pedagogika		Pielęgniarstwo	Politologia	Położnictwo	Ratownictwo medyczne	Socjologia	Turystyka i rekreacja	Wychowanie fizyczne	Zdrowie publiczne
Administracja publiczna	6						4	2			1				2			2	5					1			1	24
Badania i rozwój			1				1																					2
Bankowość i rozwój	2						3			1	1																	7
Doradztwo/Consulting														1														1
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia		1		3			1			6	2	1							9							1		24
Farmaceutyka/Biotechnologia/Chemia			2																							1		3
Gastronomia/Catering									1														1	1				3
Grafika/Fotografia/Kreacja													1															1
Hotelarstwo/Turystyka							1				1			1											2			5
Human Resources/Kadry							1	1								1			2					1				6
Internet/Multimedia										1																		1
IT						1	2		1	1					1										1			7
Księgowość/Audyty/Podatki	4						7		2				2						1		1			1				18
Logistyka/Zakupy/Transport	2																						2					4
Marketing/Reklama								1																				1
Sztuka/Rozrywka/Media										2																		2
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie							1				1	3							4	6		1	2				3	21
Opieka																			2	1		1						4
Prawo								1																				1
Przemysł/Produkcja					1	1		1		1	1							2	1									8

Rolnictwo																1								1				2
Służby mundurowe																	1											1
Sport/Rekreacja																												1
Sprzedaż/Obsługa klienta	2						2	4		1	3	1				1		6							2			22
Telekomunikacja	1						1																					2
Ogółem	18	1	3	3	1	2	26	10	1	10	10	7	6	1	4	1	2	5	31	7	1	2	3	5	9	1	5	175

Tabela 39. Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najwięcej ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.

Branża	Archeologia	Biologia	Biotechnologia	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Edukacja artystyczna w zakresie sztuk plastycznych	Edukacja techniczno-informatyczna	Ekonomia	Europeistyka	Filologia angielska	Filologia germańska	Filologia polska	Filologia rosyjska	Filozofia	Fizjoterapia	Fizyka techniczna	Historia	Kulturoznawstwo	Matematyka	Ochrona środowiska	Pedagogika	Pielęgniarstwo	Politologia	Położnictwo	Prawo	Rolnictwo	Sociologia	Turystyka i rekreacja	Wychowanie fizyczne	Ogółem
Administracja publiczna			1				5					1						1		4		4		8	2	4	2		32
Badania i rozwój		1																									2		3
Bankowość i rozwój							8				1	1						2										1	13
Budownictwo/Geodezja							1					1						1						1		1			5
Doradztwo/Consulting							1													1						2			4
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia		1		2	1	2			4	3	4							10		20				2	1	1		4	55
Farmaceutyka/Biotechnologia/Chemia		1	1																	1									3
Gastronomia/Catering			1							1	1															1	1	1	6
Grafika/Fotografia/Kreacja																										1			1
Hotelarstwo/Turystyka									1																		1		2
Human Resources/Kadry	1						1		1											1		1							5
Internet/Multimedia																1											2	1	4

IT			1		2	3																					6		
Kontrola jakości									1							1	1					1	1				5		
Księgowość/Audyt/Podatki						8	1								1	1		1									12		
Logistyka/Zakupy/Transport						2	1	2		2					1	1				1		2					12		
Marketing/Reklama		2		1					1					1									1				6		
Sztuka/Rozrywka/Media															1												1		
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie		2	1										26					2	16	1	3		1	1	1		54		
Motoryzacja					1				1						1			2	1								6		
Ochrona środowiska																	1						2	1			4		
Opieka																		2							1		3		
Organizacja pozarządowa/Wolontariat																		1					1				2		
Prawo									1	1															16		18		
Przemysł/Produkcja		4	1			3										1	1					2		1	1		14		
Rolnictwo						3																	1	1			5		
Serwis/Montaż															1												1		
Służby mundurowe																		3				2	1			2	8		
Sport/Rekreacja													1													2	3		
Sprzedaż/Obsługa klienta		1		1	1	5	1	1	1	1		1		1			2	1		1	1	1	1	3			24		
Telekomunikacja																							1				2		
Ubezpieczenia						2								1			1										4		
Usługi																	1						2	2			5		
Wydawnictwo/Dziennikarstwo											1																1		
Ogółem	1	10	7	3	3	6	42	1	9	9	12	5	1	28	1	5	1	20	2	42	16	9	3	35	11	20	14	13	329

Osoby podejmujące pracę najemną poproszono o określenie przeciętnej wysokości miesięcznego dochodu netto. Niemal 12% ankietowanych odmówiło podania wysokości swojego dochodu, jednak pozostałe dane pokazują wyraźnie, iż najliczniejsza grupa absolwentów (co czwarty absolwent studiów pierwszego i drugiego stopnia) zarabia od 1201 zł do 1500 zł netto miesięcznie. Kolejne 17,7% absolwentów wykonujących pracę najemną otrzymuje wynagrodzenie na poziomie 1501 - 1900 zł miesięcznie, a 15,8% - na poziomie 1901-2300 zł miesięcznie. Powyżej 3100 zł netto zarabia 7,2% zatrudnionych absolwentów, co należy uznać za wynik korzystny biorąc pod uwagę fakt, iż w rok po zakończeniu studiów zarobki na tym poziomie deklarowało mniej niż 3% ankietowanych. Poziom zarobków nie różnicuje istotnie absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia, choć warto zwrócić uwagę na znacznie niższy odsetek absolwentów zarabiających mniej niż 1200 zł po studiach II stopnia.

Tabela 40. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.

Poziom wynagrodzenia (netto)		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Poniżej 1 200 zł netto	Liczebność	36	35	71
	%	18,6%	10,2%	13,2%
Od 1 201 do 1 500 zł netto	Liczebność	49	89	138
	%	25,3%	25,9%	25,7%
Od 1 501 do 1 900 zł netto	Liczebność	34	61	95
	%	17,5%	17,7%	17,7%
Od 1 901 do 2 300 zł netto	Liczebność	24	61	85
	%	12,4%	17,7%	15,8%
Od 2 301 do 2 700 zł netto	Liczebność	12	20	32
	%	6,2%	5,8%	5,9%
Od 2 701 do 3 100 zł netto	Liczebność	3	11	14
	%	1,5%	3,2%	2,6%
3 101 zł netto i więcej	Liczebność	15	24	39
	%	7,7%	7,0%	7,2%
Nie chcę podawać wysokości mojego wynagrodzenia	Liczebność	21	43	64
	%	10,8%	12,5%	11,9%
Ogółem	Liczebność	194	344	538
	%	100,0	100,0	100,0

W grupie absolwentów pracujących najemnie zaledwie 4,3% planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą. Plany w tym zakresie nieznacznie częściej deklarują absolwenci studiów drugiego stopnia. Częściej niż co piąty absolwent nie ma sprecyzowanych planów w tym temacie.

Tabela 41. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.

Czy w ciągu najbliższego roku zamierza Pan(i) założyć własną działalność gospodarczą?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	6	17	23
	%	3,1%	5,0%	4,3%
Nie	Liczebność	143	247	390
	%	74,9%	72,4%	73,3%
Nie wiem	Liczebność	42	77	119
	%	22,0%	22,6%	22,4%
Ogółem	Liczebność	191	341	532
	%	100,0	100,0	100,0

5.8 Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

Na pytania tego bloku odpowiadały osoby, które w trakcie badania prowadziły własną działalność gospodarczą. Liczba wszystkich ankietowanych absolwentów z rocznika 2010/2011, którzy w trakcie trwania badania prowadzili własny biznes wyniosła 39 osób, w tym 16 osób to absolwenci studiów pierwszego stopnia, a 23 to absolwenci studiów drugiego stopnia. W grupie tej znajduje się 6 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 4 osoby, które łączą działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych. Łącznie 5,9% absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 prowadzi własną działalność gospodarczą.

Osoby prowadzące działalność gospodarczą to absolwenci 11 kierunków studiów pierwszego stopnia oraz 12 kierunków studiów drugiego stopnia. W tabelach nr 42 i 43 podano liczbę absolwentów poszczególnych kierunków prowadzących działalność gospodarczą oraz procent prowadzących działalność w stosunku do ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku. **Ze względu na małą liczbę osób samozatrudnionych oraz niski poziom ankietyzacji na niektórych kierunkach, przedstawione dane procentowe należy traktować jedynie poglądowo.**

Tabela 42. Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

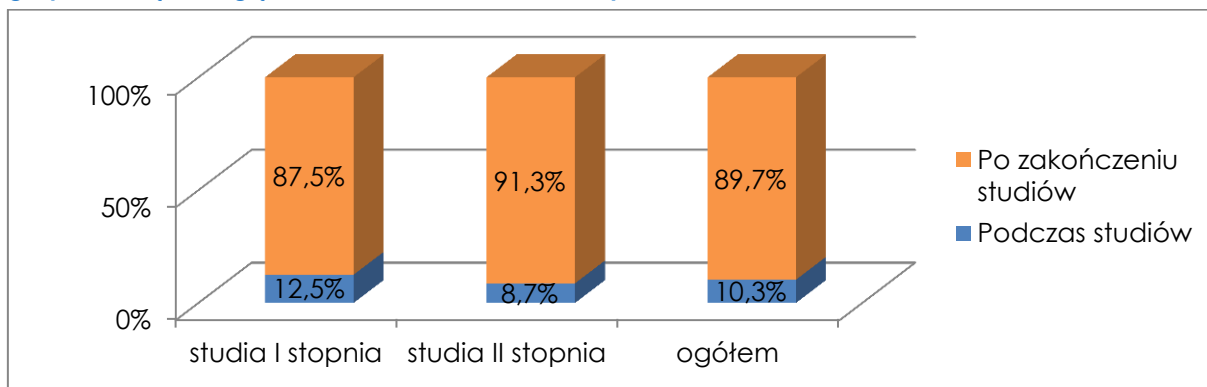
Kierunek studiów	Prowadzę własną działalność gospodarczą	Prowadzę działalność gospodarczą i pracuję najemnie	Prowadzę działalność gospodarczą i studiuje	Ogółem	Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku)
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	1	-	-	1	25,0%
Ekonomia	2	1	-	3	8,6%
Filologia angielska	2	-	-	2	66,7%
Filologia polska	-	-	1	1	9,1%
Filologia rosyjska	-	1	-	1	11,1%
Fizjoterapia	1	-	-	1	14,3%
Grafika	-	1	-	1	100,0%
Pedagogika	1	-	-	1	2,4%
Położnictwo	-	-	1	1	25,0%
Rolnictwo	-	-	1	1	33,3%
Turystyka i rekreacja	3	-	-	3	21,4%
Ogółem	10	3	3	16	6,9%

Tabela 43. Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.

Kierunek studiów	Prowadzę własną działalność gospodarczą	Prowadzę działalność gospodarczą i pracuję najemnie	Prowadzę działalność gospodarczą i studiuje	Ogółem	Procent (z ogółu ankietowanych absolwentów danego kierunku)
Biologia	1	-	-	1	7,7%
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	2	-	-	2	40,0%
Edukacja techniczno-informatyczna	-	1	-	1	16,7%
Ekonomia	2	-	-	2	4,1%
Filologia angielska	1	-	-	1	9,1%
Filologia polska	1	1	-	2	11,1%
Fizjoterapia	4	-	-	4	12,1%
Matematyka	2	-	-	2	8,3%
Pedagogika	2	-	1	3	4,9%
Prawo	3	-	-	3	7,0%
Rolnictwo	1	-	-	1	5,3%
Turystyka i rekreacja	-	1	-	1	5,3%
Ogółem	19	3	1	23	5,5%

Absolwenci zdecydowali się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej zazwyczaj po zakończeniu studiów, choć co dziesiąty prowadził firmę już w trakcie studiów. Co charakterystyczne, częściej firmę w trakcie studiów zakładali absolwenci studiów pierwszego stopnia. Żaden z ankietowanych przedsiębiorców nie rozpoczął działalności gospodarczej przed rozpoczęciem edukacji na studiach wyższych.

Wykres 9. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.

Podobnie jak w przypadku absolwentów pracujących najemnie, także wśród prowadzących działalność gospodarczą liczne są osoby, których praca zawodowa nie ma żadnego związku z ukończonym kierunkiem studiów. Ponad 1/3 absolwentów z badanego rocznika, prowadzi firmę w dziedzinie nie związanej z kierunkiem wykształcenia, choć odsetek osób deklarujących całkowitą zgodność działalności ze zdobytym wykształceniem jest wyższy – 43,6% absolwentów założyło firmy, których działalność odpowiada dziedzinie zdobytego wykształcenia. Zdecydowanie większe dopasowanie branży działalności gospodarczej do zdobytego wykształcenia zaobserwowano wśród absolwentów studiów drugiego stopnia - blisko połowa z nich zajmuje się dziedziną w pełni związaną ze zdobytym wykształceniem.

Tabela 44. Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.

Stopień w jakim własna działalność gospodarcza jest związana z ukończonym kierunkiem studiów		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Całkowicie	Liczebność	6	11	17
	%	37,5%	47,8%	43,6%
Częściowo	Liczebność	3	5	8
	%	18,8%	21,7%	20,5%
Wcale	Liczebność	7	7	14
	%	43,8%	30,4%	35,9%
Ogółem	Liczebność	16	23	39
	%	100,0	100,0	100,0

Aby zobrazować związek wykształcenia z przedmiotem prowadzonej działalności gospodarczej dokonano zestawienia kierunków ukończonych studiów z branżami, w których działają firmy założone przez absolwentów studiów pierwszego stopnia (tabela 45) i drugiego stopnia (tabela 46). W przypadku firm założonych przez absolwentów studiów I stopnia trudno wskazać branżę dominującą, natomiast w przypadku studiów II stopnia, firmy najczęściej powstawały w branży edukacja, nauka, szkolenia oraz medycyna i opieka zdrowotna.

Tabela 45 Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.

Branża	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Ekonomia	Filologia angielska	Filologia polska	Filologia rosyjska	Fizjoterapia	Grafika	Pedagogika	Położnictwo	Rolnictwo	Turystyka i rekreacja	Ogółem
Bankowość i finanse		1			1							2
Doradztwo/Consulting		1										1
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia	1			1								2
Gastronomia/Catering											1	1
Grafika/Fotografia/Kreacja							1	1				2
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie						1			1			2
Rolnictwo		1								1		2
Sprzedaż/Obsługa klienta											1	1
Ubezpieczenia			1									1
Usługi											1	1
Ogółem	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	3	15

Tabela 46 Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.

Branża	Biologia	Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	Edukacja techniczno-informatyczna	Ekonomia	Filologia angielska	Filologia polska	Fizjoterapia	Matematyka	Pedagogika	Prawo	Turystyka i rekreacja	Ogółem
	Bankowość i finanse				1							
Edukacja/Nauka/Kursy/Szkolenia		1			1	1		2	1			6
Grafika/Fotografia/Kreacja				1					1			2
Internet/Multimedia											1	1
IT			1									1
Księgowość/Audyty/Podatki							1					1
Marketing/Reklama		1										1
Medycyna/Opieka zdrowotna/Zdrowie						1	3					4
Prawo										3		3
Sprzedaż/Obsługa klienta	1								1			2
Ogółem	1	2	1	2	1	2	4	2	3	3	1	22

Spośród 39 firm założonych przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011 tylko 7 zlokalizowanych jest poza województwem podkarpackim. Trzy z nich działają za granicą a 4 w innych regionach Polski: dwie w województwie małopolskim oraz po jednej w województwie mazowieckim i województwie śląskim.

Tabela 47 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.

Czy firma, którą Pan(i) założył(a) znajduje się na obszarze Podkarpacia?		Płeć		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	13	19	32
	%	81,3%	82,6%	82,1%
Nie	Liczebność	3	4	7
	%	18,8%	17,4%	17,9%
Ogółem	Liczebność	16	23	39
	%	100,0	100,0	100,0

Tabela 48 Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011.

Lokalizacja	Liczebność
Małopolskie	2
Mazowieckie	1
Śląskie	1
Firma zlokalizowana jest zagranicą	3
Ogółem	7

Jako powód założenia własnej firmy najczęściej wskazywano chęć pracy na swoim (ponad połowa właścicieli firm) oraz możliwość realizowania własnych pomysłów (ponad 1/3 właścicieli firm). Częściej niż co trzeci absolwent rozpoczęcie własnej działalności uznawał za konieczność, powodowaną przypuszczalnie warunkami panującymi na rynku pracy. Dla co trzeciego przedsiębiorcy założenie firmy uzasadnione było chęcią samodzielnego planowania pracy – czynnik ten był szczególnie istotny dla absolwentów studiów pierwszego stopnia. Szczegółowy rozkład odpowiedzi, uwzględniający podział na absolwentów studiów I i II stopnia, zawiera tabela nr 49.

Tabela 49. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.

Powód rozpoczęcia działalności gospodarczej	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Chęć pracy na swoim	62,5%	47,8%	53,8%
Możliwość zrealizowania swoich własnych pomysłów	37,5%	39,1%	38,5%
Była to konieczność	31,3%	39,1%	35,9%
Możliwość samodzielnego planowania pracy	43,8%	21,7%	30,8%
Trudności ze znalezieniem pracy	25,0%	26,1%	25,6%
Chęć pogodzenia życia prywatnego z zawodowym	12,5%	17,4%	15,4%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności w rodzinie	6,3%	4,3%	5,1%
Pozytywne przykłady prowadzenia działalności wśród znajomych	6,3%	0,0%	2,6%
Inny powód	6,3%	4,3%	5,1%

Procenty nie sumują się do stu, ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Ze wsparcia finansowego podczas zakładania własnej firmy skorzystało 17 osób, tj. blisko połowa przedsiębiorców. Korzystający ze wsparcia deklarowali najczęściej otrzymanie wsparcia z Urzędu Pracy (9 osób) oraz z Unii Europejskiej (7 osób). Jedna osoba zadeklarowała uzyskanie wsparcia finansowego od rodziny.

Tabela 50. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.

Czy podczas zakładania firmy korzystał(a) Pan(i) ze wsparcia finansowego?		Typ studiów		Ogółem	
		Studia I stopnia	Studia II stopnia		
Tak	Liczebność	8	9	17	
	%	50,0%	39,1%	43,6%	
Nie	Liczebność	8	14	22	
	%	50,0%	60,9%	56,4%	
Ogółem		Liczebność	16	23	39
		%	100,0	100,0	100,0

Osoby prowadzące własną działalność gospodarczą zostały poproszone o określenie poziomu dochodów uzyskiwanych z tytułu tej działalności. Aż 11 spośród 39 przedsiębiorców (głównie studiów I stopnia) odmówiło udzielenia tego typu informacji, co wynikać może w dużej mierze z trudności w oszacowaniu średniego dochodu w sytuacji posiadania nieregularnych i nierównomiernych dochodów.

Tabela 51. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Poziom wynagrodzenia		Typ studiów		Ogółem	
		Studia I stopnia	Studia II stopnia		
Poniżej 1 200 zł netto	Liczebność	1	1	2	
	%	6,3%	4,3%	5,1%	
Od 1 201 do 1 500 zł netto	Liczebność	1	1	2	
	%	6,3%	4,3%	5,1%	
Od 1 501 do 1 900 zł netto	Liczebność	1	4	5	
	%	6,3%	17,4%	12,8%	
Od 1 901 do 2 300 zł netto	Liczebność	1	4	5	
	%	6,3%	17,4%	12,8%	
Od 2 301 do 2 700 zł netto	Liczebność	0	1	1	
	%	0,0%	4,3%	2,6%	
Od 3 101 zł netto i więcej	Liczebność	5	8	13	
	%	31,3%	34,8%	33,3%	
Nie chcę podawać wysokości mojego wynagrodzenia	Liczebność	7	4	11	
	%	43,8%	17,4%	28,2%	
Ogółem		Liczebność	16	23	39
		%	100,0%	100,0%	100,0%

Absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu, najczęściej wskazywali na przedział najwyższy, to znaczy dochody powyżej 3100 zł netto. Osoby te stanowią 33% ogółu absolwentów prowadzących firmy, ale aż 46% absolwentów, którzy podali dochody uzyskiwane z własnej działalności, co świadczy o znacznie korzystniejszej sytuacji finansowej absolwentów prowadzących własną działalność w porównaniu z absolwentami wykonującymi pracę najemną.

5.9 Informacje o absolwentach pozostających bez pracy

Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 77 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011, w tym 26 absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 51 absolwentów studiów drugiego stopnia. Poziom bezrobocia jest porównywalny wśród absolwentów obu typów studiów i wynosi średnio 11,7%, co uznać można za poziom raczej umiarkowany. Bardziej niepokojące są natomiast dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy, z których wynika, iż ponad 45% bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Szczegółowe dane dotyczące czasu pozostawania bez zatrudnienia przedstawia tabela nr 52.

Tabela 52. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.

Czas pozostawania bez pracy		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	3	5	8
	%	11,5%	9,8%	10,4%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	11	16	27
	%	42,3%	31,4%	35,1%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	0	4	4
	%	0,0%	7,8%	5,2%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	0	3	3
	%	0,0%	5,9%	3,9%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	12	23	35
	%	46,2%	45,1%	45,5%
Ogółem	Liczebność	26	51	77
	%	100,0%	100,0%	100,0%

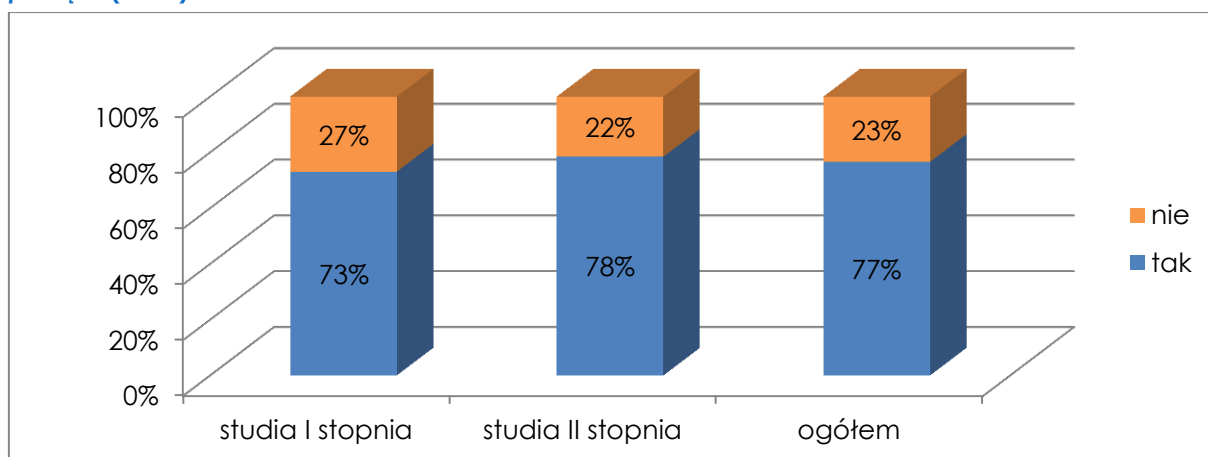
Niewiele ponad 70% absolwentów pozostających bez pracy korzysta z przysługującego im prawa do rejestracji w urzędzie pracy i uzyskania statusu osoby bezrobotnej.

Tabela 53. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.

Czy jest Pan(i) zarejestrowana(a) we właściwym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	17	38	55
	%	65,4%	74,5%	71,4%
Nie	Liczebność	9	13	22
	%	34,6%	25,5%	28,6%
Ogółem	Liczebność	26	51	77
	%	100,0%	100,0%	100,0%

Niemal co czwarty bezrobotny absolwent, pomimo upływu trzech lat od zakończenia studiów, nie podejmował dotąd żadnej pracy. Odsetek ten wyższy jest wśród absolwentów studiów pierwszego stopnia.

Wykres 10 Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=77)

Osoby bezrobotne, które zadeklarowały, iż po zakończeniu studiów podejmowały pracę najemną zostały poproszone o wskazanie liczby miejsc, w których były zatrudnione od momentu zakończenia studiów: ponad połowa pracowało tylko w jednym miejscu, natomiast ¼ – w dwóch miejscach.

Tabela 54. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.

W ilu miejscach pracy Pan(i) pracował(a) po ukończeniu studiów?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
W jednym miejscu pracy	Liczebność	13	18	31
	%	68,4%	45,0%	52,5%
W dwóch miejscach pracy	Liczebność	3	12	15
	%	15,8%	30,0%	25,4%
W trzech miejscach pracy	Liczebność	2	8	10
	%	10,5%	20,0%	16,9%
W czterech miejscach pracy i powyżej czterech	Liczebność	1	2	3
	%	5,3%	5,0%	5,1%
Ogółem	Liczebność	19	40	59
	%	100,0	100,0	100,0

Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada co dziesiąty bezrobotny absolwent, co jest wynikiem bardzo korzystnym i daje nadzieję na zmniejszenie poziomu bezrobocia absolwentów w nieodległej przyszłości. Dodatkowo, co trzeci bezrobotny absolwent nie ma sprecyzowanych planów w kwestii prowadzenia własnej firmy, ale też nie odrzuca takiej możliwości.

Tabela 55. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.

Czy w ciągu najbliższego roku zamierza Pan(i) założyć własną działalność gospodarczą?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	2	6	8
	%	7,7%	11,8%	10,4%
Nie	Liczebność	16	27	43
	%	61,5%	52,9%	55,8%
Nie wiem	Liczebność	8	18	26
	%	30,8%	35,3%	33,8%
Ogółem	Liczebność	26	51	77
	%	100,0	100,0	100,0

Mocno niepokoi fakt, iż co czwarty absolwent Uniwersytetu Rzeszowskiego, który w momencie badania pozostawał bez zatrudnienia nie poszukuje aktywnie pracy.

Tabela 56. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.

Czy aktualnie poszukuje Pan(i) pracy?		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Tak	Liczebność	21	37	58
	%	80,8%	72,5%	75,3%
Nie	Liczebność	5	14	19
	%	19,2%	27,5%	24,7%
Ogółem		Liczebność	26	51
		%	100,0	100,0

Swoją rezygnację z poszukiwania zatrudnienia absolwenci uzasadniali przede wszystkim względami rodzinnymi i zdrowotnymi, tj. sprawowaniem opieki nad dzieckiem/dziećmi (9 osób), ciężką (3 osoby), opieką nad rodzicami (1 osoba) czy złym stanem zdrowia (1 osoba). W przypadku 11 osób rezygnacja z poszukiwania pracy związana jest z utratą przekonania o możliwości jej znalezienia, co powodowane jest brakiem doświadczenia zawodowego, przekonaniem o zbyt trudnej sytuacji na rynku pracy lub przekonaniem o niedostosowaniu posiadanych kwalifikacji do potrzeb pracodawców. Wśród innych powodów nie poszukiwania pracy wskazywano najczęściej podejmowanie pracy poza granicami kraju (3 osoby) oraz trwające przygotowania do otwarcia własnej działalności gospodarczej (2 osoby).

Tabela 57. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.

Przyczyna rezygnacji z poszukiwania pracy	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Opiekuję się dziećmi	2	7	9
Brak mi doświadczenia zawodowego	1	4	5
Z moim wykształceniem trudno jest zdobyć pracę	1	2	3
Teraz ciężko jest znaleźć jakąkolwiek pracę	1	2	3
Jestem w ciąży	1	2	3
Nie podejmuję pracy ze względu na mój stan zdrowia	-	1	1
Opiekuję się rodzicami lub inną osobą z rodziny	-	1	1
Inny powód	1	5	6
Ogółem	7	24	31

Liczba odpowiedzi przekracza liczbę ankietowanych ze względu na możliwość wskazania więcej niż jednej przyczyny.

Osoby pozostające bez zatrudnienia zostały poproszone o udzielenie informacji dotyczących tego, jak często podejmują działania nakierowane na poszukiwanie pracy, jak szybko spodziewają się otrzymać pracę oraz jakie konkretne działania planują podejmować w najbliższym czasie w celu zwiększenia swoich szans na zdobycie zatrudnienia.

Najlichnieszta grupa pozostałych bez pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (1/3 ankietowanych). Częściej niż co czwarty ankietowany bezrobotny spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa ponad rok, jednak pamiętać należy, iż w grupie tej są również osoby, które obecnie pracy podjąć nie mogą ze względu na wspomniane ograniczenia w postaci opieki nad dzieckiem, cięży czy złego stanu zdrowia. Przekonanie o możliwości znalezienia pracy w ciągu miesiąca jest sporadyczne i wyraziło je tylko 4 spośród 77 bezrobotnych absolwentów.

Tabela 58 Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.

Oczekiwany czas poszukiwania pracy		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Do 1 miesiąca	Liczebność	2	2	4
	%	7,7%	3,9%	5,2%
Od 2 do 6 miesięcy	Liczebność	9	17	26
	%	34,6%	33,3%	33,8%
Od 7 do 9 miesięcy	Liczebność	4	8	12
	%	15,4%	15,7%	15,6%
Od 10 do 12 miesięcy	Liczebność	3	10	13
	%	11,5%	19,6%	16,9%
Więcej niż 1 rok	Liczebność	8	14	22
	%	30,8%	27,5%	28,6%
Ogółem	Liczebność	26	51	77
	%	100,0	100,0	100,0

Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, deklarowanych przez absolwentów poszukujących pracy, zdecydowanie najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (81,8% absolwentów poszukujących pracy). W drugiej kolejności wymienić można: osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (57,1%), korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (54,5%) oraz zwracanie się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy (53,2%). Zwraca uwagę fakt, iż absolwenci studiów pierwszego stopnia dwukrotnie częściej niż drugiego stopnia planują korzystać z możliwości logowania na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępniania swojego CV. Szczegółowy rozkład wszystkich deklarowanych sposobów poszukiwania pracy zawiera tabela nr 60.

Tabela 59. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.

Jakie działania zamierza Pan(i) podjąć w celu znalezienia pracy?	Studia I stopnia	Studia II stopnia	Ogółem
Przeglądać oferty pracy w Internecie	88,5%	78,4%	81,8%
Osobiście roznosić CV do różnych firm	61,5%	54,9%	57,1%
Korzystać z pośrednictwa pracy w urzędzie pracy	42,3%	60,8%	54,5%
Zwracać się do znajomych z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	57,7%	51,0%	53,2%
Zwracać się do rodziny z prośbą o pomoc w znalezieniu pracy	50,0%	47,1%	48,1%
Przeglądać oferty pracy w prasie	38,5%	35,3%	36,4%
Zalogować się na portalach internetowych związanych z poszukiwaniem pracy i udostępnić swoje CV	53,8%	27,5%	36,4%
Korzystać z usług firm pośredniczących w poszukiwaniu pracy	15,4%	11,8%	13,0%
Inne działania	3,8%	15,7%	11,7%

Procenty nie sumują się do stu ze względu na możliwość wyboru więcej niż jednej odpowiedzi.

Zdecydowana większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością. Ponad 46% poszukuje pracy codziennie, a 26% raz lub dwa razy w tygodniu. Tylko jedna spośród 58 osób deklarujących chęć znalezienia pracy nie poszukiwała jej aktywnie w ostatnim miesiącu.

Tabela 60. Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.

Częstotliwość poszukiwania pracy		Typ studiów		Ogółem
		Studia I stopnia	Studia II stopnia	
Codziennie	Liczebność	9	18	27
	%	42,9%	48,6%	46,6%
Mniej niż trzy razy w tygodniu	Liczebność	6	9	15
	%	28,6%	24,3%	25,9%
Kilka razy w miesiącu	Liczebność	5	8	13
	%	23,8%	21,6%	22,4%
Nie częściej niż raz w miesiącu	Liczebność	1	1	2
	%	4,8%	2,7%	3,4%
W ostatnim miesiącu nie poszukiwałem(am) samodzielnie pracy*	Liczebność	0	1	1
	%	0,0%	2,7%	1,7%
Ogółem	Liczebność	21	37	58
	%	100,0	100,0	100,0

*osoby, które deklarowały, iż w ogóle nie poszukują pracy zostały wyłączone z analizy odpowiedzi na powyższe pytanie.

6. PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADANIA ABSOLWENTÓW UNIwersYTETU RZESZOWSKIEGO Z ROCZNIKA 2010/2011 PO TRZECH LATACH OD ZAKOŃCZENIA STUDIÓW

Poziom uczestnictwa absolwentów w badaniu losów zawodowych

- ✓ W badaniu losów zawodowych absolwentów, realizowanym po trzech latach od zakończenia studiów wzięto udział 717 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011, tj. 10,3% ogółu absolwentów tego rocznika. W grupie tej znalazło się 278 absolwentów studiów pierwszego stopnia (8,3% ogółu absolwentów tych studiów) oraz 439 absolwentów studiów drugiego stopnia (12,3%).
- ✓ Wśród absolwentów objętych badaniem 78% stanowiły osoby, które ukończyły studia stacjonarne, przy czym odsetek ankietowanych absolwentów studiów stacjonarnych jest znacznie wyższy na studiach I stopnia (83%) niż II stopnia (74%).
- ✓ Najwyższy poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów I stopnia wykazali absolwenci Wydziału Filologicznego, Pedagogiczno-Artystycznego oraz Zamiejscowego Wydziału Biotechnologii (powyżej 11%). W przypadku studiów II stopnia najwyższy poziom ankietyzacji osiągnięto na Wydziale Biologiczno-Rolniczym (18%) oraz Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym (17,5%). Najmniejsze zaangażowanie w badanie losów zawodowych w przypadku obu typów studiów wykazali absolwenci Międzywydziałowego Instytutu Filozofii oraz wydziału Sztuki.
- ✓ Najliczniejszą grupę wśród uczestników badania stanowili absolwenci kierunku pedagogika (113 osób), a następnie ekonomia (88 osób). Należy zwrócić uwagę, iż w przypadku aż 6 kierunków (filozofia, fizyka, fizyka techniczna, grafika, informatyka, praca socjalna) w badaniu uczestniczył tylko jeden absolwent danego kierunku, co nie daje podstaw do jakichkolwiek uogólnień dotyczących tych kierunków.
- ✓ 7% ankietowanych absolwentów (tj. 50 osób) mieszkało w momencie realizacji badania poza granicami Polski, głównie w Wielkiej Brytanii i Niemczech. Powrót na stałe do kraju planuje w ciągu najbliższego półrocza 7 absolwentów.
- ✓ 76% absolwentów mieszka na terenie Podkarpacia, 13% na terenie Małopolski, niemal 4% w województwie lubelskim i niemal 3% w mazowieckim.

Status społeczno-zawodowy absolwentów

- ✓ Niemal 87% absolwentów jest aktywnych na rynku pracy po upływie trzech lat od zakończenia studiów, w tym: 76% podejmuje pracę najemną, 5,8% realizuje staż absolwencki a 5,9% prowadzi własną działalność gospodarczą.
- ✓ Sytuacja bezrobocia dotyczy mniej niż 12% absolwentów.

Kontynuacja nauki na studiach wyższych

- ✓ 69% absolwentów zadeklarowało, iż nadal podnosi swoje kwalifikacje, głównie poprzez samodoszkolenie (53%) oraz uczestnictwo w kursach zawodowych (50%).
- ✓ Co czwarty absolwent studiów I stopnia kontynuuje naukę na studiach wyższych, natomiast wśród absolwentów studiów II stopnia na dalsze kształcenie zdecydowało się 7% ankietowanych.
- ✓ Ponad 51% absolwentów UR kontynuuje kształcenie na innej uczelni. Sytuacja ta dotyczy szczególnie absolwentów studiów II stopnia (58% zmieniło uczelnię), choć nie jest rzadka także wśród absolwentów studiów I stopnia (49% zmieniło uczelnię).
- ✓ Spośród absolwentów kontynuujących naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim 74% zdecydowało się na ten sam kierunek, co ukończony w 2011 roku.
- ✓ Powodem kontynuacji nauki wskazywanym najczęściej przez absolwentów studiów I stopnia jest chęć zwiększenia szans na znalezienie dobrej pracy oraz chęć podniesienia kwalifikacji (ponad połowa ankietowanych). Absolwenci studiów II stopnia wskazywali najczęściej na chęć podniesienia kwalifikacji (48%) oraz chęć realizowania pasji i zainteresowań (42%).

Kształcenie na Uniwersytecie Rzeszowskim a kompetencje absolwentów

- ✓ W zakresie kompetencji poznawczych najwyżej oceniono wpływ studiów na świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się, w drugiej kolejności na kreatywność. Wpływ studiów na rozwój myślenia analitycznego i syntetycznego uznano za znikomy.
- ✓ Największy odsetek absolwentów dostrzega pozytywny wpływ ukończonych studiów na samodzielność w wykonywaniu zadań (średnia ocen powyżej 2 pkt.) oraz na umiejętność organizacji pracy własnej. Najwięcej opinii, iż studia nie miały wpływu na kompetencje osobiste dotyczy przedsiębiorczości (ponad 40% ocen negatywnych), a następnie asertywności (1/3 ocen negatywnych).
- ✓ Wpływ studiów na wszystkie kompetencje społeczne oceniali absolwenci studiów drugiego stopnia. Najwięcej pozytywnych opinii wyrażono na temat wpływu studiów na umiejętność pracy w zespole (średnie ocen powyżej 1,9 pkt.) a w drugiej kolejności na umiejętność

prezentowania konkretnego zagadnienia (powyżej 1,8 pkt.). Najbardziej spośród kompetencji społecznych oceniono umiejętność kierowania pracą innych osób (ponad 43% opinii negatywnych) oraz umiejętność negocjowania (niemal 1/3 opinii negatywnych).

- ✓ Kompetencje specjalistyczno-techniczne to najbardziej oceniony blok kompetencji. Opinie absolwentów studiów II stopnia były niemal we wszystkich przypadkach mniej korzystne od opinii absolwentów studiów I stopnia. Ponad 60% absolwentów uważa, iż studia nie wpłynęły na znajomość specjalistycznego oprogramowania związanego z dziedziną studiów (średnie ocen poniżej 1,0 pkt.) a niewiele korzystniej oceniono wpływ studiów na umiejętność aktywnego używania języka obcego w mowie i piśmie oraz rozumienia wypowiedzi i tekstów w językach obcych.

Zadowolenie z ukończonych studiów

- ✓ 22% absolwentów studiów I stopnia i 28% absolwentów studiów II stopnia podtrzymuje w sposób zdecydowany swoją decyzję co do wyboru kierunku studiów, jednocześnie 18% absolwentów zdecydowanie nie wybrałoby tego samego kierunku.
- ✓ Studiowanie na Uniwersytecie Rzeszowskim poleciłoby znajomym ponad 58% absolwentów.
- ✓ Około 15% ankietowanych twierdzi, iż po ich kierunku absolwenci nie mają problemu ze znalezieniem pracy, a ponad 60% nie zgadza się z tym poglądem.
- ✓ Niemal 70% absolwentów deklaruje zbyt mały nacisk programu studiów na zdobywanie umiejętności praktycznych. Problem ten poruszany był także w dodatkowych wypowiedziach otwartych – deklarowano zbyt małą liczbę zajęć praktycznych (w tym z zakresu specjalistycznego oprogramowania oraz języków obcych), brak wsparcia w zdobywaniu certyfikatów i uprawnień oraz słaby dostęp do praktyk i staży zawodowych.

Kierunki migracji zawodowej absolwentów

- ✓ Poza województwem podkarpackim pracy poszukiwało ponad 43% absolwentów, najczęściej w województwie małopolskim, a następnie mazowieckim i lubelskim.
- ✓ Poza granicami Polski pracę zarobkową podejmowało po zakończeniu studiów ponad 27% absolwentów - największy odsetek zdecydował się na wyjazd do Wielkiej Brytanii (45%) oraz do Niemiec (26%).
- ✓ Co dziesiąty absolwent deklaruje, iż planuje wyjazd za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego półrocza, a 61% wyklucza taką możliwość.

Informacje o absolwentach podejmujących zatrudnienie

- ✓ Zatrudnienie deklaruje 76% absolwentów (72% absolwentów studiów pierwszego stopnia oraz 78% absolwentów studiów drugiego stopnia). Dodatkowo niemal 6% absolwentów odbywa staż zawodowy.
- ✓ Obecnie wykonywana praca jest pierwszą pracą od zakończenia studiów dla niemal połowy pracujących najemnie absolwentów.
- ✓ 1/3 absolwentów potrzebowała na znalezienie zatrudnienia od 2 do 6 miesięcy (36%) od zakończenia studiów, a 1/5 pracowała już w trakcie studiów, choć znaczna grupa, tj. 17% otrzymała pracę w ciągu miesiąca od zakończenia studiów. Niepokojący jest fakt, iż ponad 17% ankietowanych znalazło pierwszą pracę dopiero po roku od zakończenia studiów.
- ✓ Sytuacja absolwentów w zakresie stabilności zatrudnienia wydaje się korzystna. Niemal 39% absolwentów posiada umowę na czas nieokreślony, a kolejne 42% umowę na czas określony, co oznacza, iż prawie 81% absolwentów jest zatrudnionych na umowę o pracę. Wśród innych typów umowy najczęściej deklarowano umowę zlecenia (5,7%) oraz staże absolwenckie (6,5%). Umowy innego typu, tj. umowy o dzieło, na okres próbny czy na zastępstwo są sporadyczne (łącznie 6,2% zatrudnionych).
- ✓ Niemal 29% zatrudnionych absolwentów wykonuje pracę, która w żadnym wymiarze nie jest związana z kierunkiem ukończonych studiów (22% - I stopień, 26% - II stopień). Całkowitą zgodność pracy z ukończonym kierunkiem deklaruje 34% pracujących absolwentów studiów, w tym 27% absolwentów I stopnia i 38% - II stopnia.
- ✓ Tylko 2/3 absolwentów wykonuje pracę najemną na obszarze woj. Podkarpackiego. Wśród innych województw najliczniej reprezentowane są województwa: małopolskie (42% zatrudnionych poza Podkarpaciem), następnie mazowieckie oraz lubelskie. Na uwagę zasługuje fakt, iż niemal 23% zatrudnionych poza Podkarpaciem to osoby pracujące poza granicami kraju.
- ✓ Najliczniejsza grupa absolwentów (1/4) zarabia od 1201 zł do 1500 zł netto miesięcznie. Kolejne 17,7% absolwentów wykonujących pracę najemną otrzymuje wynagrodzenie na poziomie 1501 - 1900 zł miesięcznie, a 15,8% - na poziomie 1901 - 2300 zł miesięcznie. Powyżej 3100 zł netto zarabia 7,2% zatrudnionych absolwentów, gdy w rok po zakończeniu studiów zarobki na tym poziomie osiągało mniej niż 3% ankietowanych z tego rocznika.
- ✓ Wśród absolwentów pracujących najemnie 4,3% planuje w ciągu najbliższego roku rozpocząć własną działalność gospodarczą.

Informacje o absolwentach prowadzących działalność gospodarczą

- ✓ 39 ankietowanych absolwentów badanego rocznika prowadzi działalność gospodarczą, w tym 16 osób to absolwenci studiów pierwszego stopnia, a 23 to absolwenci studiów drugiego stopnia. W grupie tej znajduje się 6 absolwentów, którzy łączą prowadzenie własnej firmy z pracą najemną oraz 4 osoby, które łączą działalność gospodarczą z kontynuowaniem studiów wyższych.
- ✓ Absolwenci zdecydowali się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej zazwyczaj po zakończeniu studiów. Tylko co dziesiąty prowadził firmę już w trakcie studiów.
- ✓ Niemal 36% absolwentów prowadzących firmy zajmuje się dziedzinami całkowicie nie związanymi ze swoim wykształceniem, jednocześnie 44% deklaruje pełny związek prowadzonej działalności z ukończonym kierunkiem studiów – szczególnie w przypadku firm absolwentów studiów II stopnia.
- ✓ Ponad 82% firm założonych przez absolwentów mieści się na terenie województwa podkarpackiego. W innych regionach kraju działają 4 firmy (dwie w woj. małopolskim i po jednej w mazowieckim oraz śląskim), natomiast 3 firmy zlokalizowane są poza granicami kraju.
- ✓ Absolwenci, którzy zdecydowali się podać wysokość swojego dochodu (28% odmówiło udzielenia informacji) najczęściej wskazywali na przedział najwyższy, to znaczy dochody powyżej 3100 zł netto. Osoby te stanowią 33% ogółu absolwentów prowadzących firmy, ale aż 46% absolwentów, którzy podali dochody uzyskiwane z własnej działalności, co świadczy o znacznie korzystniejszej sytuacji zarobkowej absolwentów prowadzących własną działalność w porównaniu z absolwentami wykonującymi pracę najemną.

Informacje o absolwentach pozostających bez zatrudnienia

- ✓ Do kategorii osób bezrobotnych zaliczyć można 77 absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011, w tym 26 absolwentów studiów I stopnia oraz 51 absolwentów studiów II stopnia.
- ✓ Poziom bezrobocia jest porównywalny wśród absolwentów obu typów studiów i wynosi średnio 11,7%, co uznać można za poziom raczej umiarkowany.
- ✓ Ponad 45% bezrobotnych absolwentów pozostaje bez pracy dłużej niż 12 miesięcy, a 23% bezrobotnych, pomimo upływu trzech lat, nie podejmowało żadnej pracy najemnej od momentu ukończenia studiów.
- ✓ Plany założenia w ciągu najbliższego roku własnej działalności gospodarczej posiada co dziesiąty bezrobotny absolwent, a 56% odrzuca tego typu formę aktywności zawodowej.

- ✓ Aż co czwarty bezrobotny nie poszukuje aktywnie pracy – głównie ze względów rodzinnych (opieka nad dziećmi, rodzicami, ciąża) lub ze względu na przekonanie o bezskuteczności podejmowania takich działań.
- ✓ Wśród działań nakierowanych na zdobycie zatrudnienia, najczęściej wymieniano przeglądanie ofert pracy w Internecie (82% bezrobotnych), osobiste roznoszenie CV do firm i instytucji (57%), korzystanie z pośrednictwa urzędów pracy (55%) oraz szukanie pomocy wśród osób znajomych (53%).
- ✓ Najlichniesz grupa poszukujących pracy absolwentów spodziewa się, iż znalezienie zatrudnienia zajmie im od 2 do 6 miesięcy (1/3). Częściej niż co czwarty spodziewa się, iż znalezienie odpowiedniego miejsca pracy potrwa ponad rok. Przekonanie o możliwości znalezienia pracy w ciągu miesiąca jest sporadyczne (4 spośród 77 bezrobotnych absolwentów).
- ✓ Zdecydowana większość absolwentów deklarujących aktywne poszukiwanie pracy podejmuje działania zmierzające do znalezienia zatrudnienia z dużą częstotliwością. Ponad 46% poszukuje pracy codziennie, a 26% raz lub dwa razy w tygodniu.

7. ANEKS

Spis tabel

Tabela 1.	Absolwenci Uniwersytetu Rzeszowskiego w roku akademickim 2010/2011 oraz uczestnicy badania losów zawodowych po 3 latach od zakończenia studiów - w podziale na wydziały i typ studiów.....	11
Tabela 2.	Poziom ankietyzacji wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z rocznika 2010/2011 - w podziale na wydziały.....	13
Tabela 3.	Wiek badanych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia po 3 latach od zakończenia studiów.....	15
Tabela 4.	Wydział, na którym studiowali objęci badaniem absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia.....	15
Tabela 5.	Kierunek studiów ukończony przez objętych badaniem absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (kolejność kierunków alfabetyczna).....	16
Tabela 6.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na zamieszkiwane województwo.....	18
Tabela 7.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania poza Polską.....	19
Tabela 8.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na status społeczno-zawodowy.....	20
Tabela 9	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na kontynuację nauki.	24
Tabela 10	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według miejsca kontynuacji nauki.....	24
Tabela 11	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju kierunku, na którym kontynuują naukę na Uniwersytecie Rzeszowskim.....	25
Tabela 12	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według rodzaju studiów na kierunku innym niż dotychczas ukończony.....	25
Tabela 13	Nowy kierunek studiów podejmowanych na Uniwersytecie Rzeszowskim przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.....	26
Tabela 14.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na przyczyny kontynuowania studiów.....	26
Tabela 15	Rozkład odpowiedzi absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Co skłoniło Pana(ią) do wyboru kierunku studiów ukończonego w 2011 roku na Uniwersytecie Rzeszowskim?”......	27
Tabela 16.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji poznawczych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w%)......	28
Tabela 17.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji osobistych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %)......	29
Tabela 18.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji społecznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %)......	30
Tabela 19.	Ocena wpływu kształcenia na Uniwersytecie Rzeszowskim na rozwój kompetencji specjalistyczno-technicznych absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia (w %)......	31

Tabela 20.	Ocena kształcenia na ukończonym kierunku i na Uniwersytecie Rzeszowskim w opinii absolwentów studiów I i II stopnia, po trzech latach zakończenia studiów.....	32
Tabela 21.	Braki w programie studiów w opinii absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.....	33
Tabela 22	Inne braki w programie studiów zgłaszane przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia w formie otwartej.....	34
Tabela 23.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na poszukiwanie pracy poza województwem podkarpackim.....	35
Tabela 24	W jakim województwie (innym niż podkarpackie) poszukiwał(a) Pan(i) pracy w pierwszej kolejności?.....	35
Tabela 25	Absolwenci ze względu na podejmowanie pracy poza granicami kraju.....	36
Tabela 26	Kraje, do których absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia wyjeżdżali w celach zarobkowych.....	37
Tabela 27	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia ze względu na plany wyjazdu zarobkowego za granicę.....	38
Tabela 28.	Podnoszenie kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.....	38
Tabela 29.	Działania podejmowane w celu podnoszenia kwalifikacji przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia.....	39
Tabela 30.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.....	40
Tabela 31.	Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj pracy najemnej oraz ukończony kierunek studiów.....	41
Tabela 32.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na liczbę dotychczasowych miejsc pracy.....	42
Tabela 33	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na czas poszukiwania pierwszej pracy.....	43
Tabela 34.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na rodzaj posiadanej umowy w obecnej pracy.....	44
Tabela 35.	Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z wykonywaną przez nich pracą.....	45
Tabela 36	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji firmy, w której są zatrudnieni.....	46
Tabela 37	Województwo inne niż podkarpackie, w którym zlokalizowana jest firma zatrudniająca absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011.....	46
Tabela 38.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.....	48
Tabela 39.	Absolwenci studiów drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na branżę, w których są zatrudnieni oraz ukończony kierunek studiów.....	49
Tabela 40.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na osiągnięte zarobki.....	51
Tabela 41.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na plany założenia działalności gospodarczej.....	52
Tabela 42.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.....	53

Tabela 43.	Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na ukończony kierunek studiów oraz łączenie działalności gospodarczej z pracą najemną i studiami wyższymi.	53
Tabela 44.	Powiązanie kierunku studiów ukończonego przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia z prowadzoną przez nich działalnością gospodarczą.	54
Tabela 45.	Absolwenci studiów pierwszego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.	55
Tabela 46.	Absolwenci studiów drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na kierunek ukończonych studiów i branżę, w której działa firma.	56
Tabela 48.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według lokalizacji własnej działalności gospodarczej.	56
Tabela 49.	Inne województwa, w których zlokalizowane są firmy założone przez absolwentów Uniwersytetu Rzeszowskiego z rocznika 2010/2011.	57
Tabela 47.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na przyczyny założenia firmy.	57
Tabela 50.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na korzystanie ze wsparcia finansowego przy zakładaniu firmy.	58
Tabela 51.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia według poziomu zarobków uzyskiwanych z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.	58
Tabela 52.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na czas pozostawania bez pracy.	59
Tabela 53.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na rejestrację we właściwym urzędzie pracy.	60
Tabela 54.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na dotychczasową liczbę miejsc pracy.	61
Tabela 55.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na plany założenia własnej działalności gospodarczej.	61
Tabela 56.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na poszukiwanie pracy w momencie realizacji badania.	62
Tabela 57.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na powody braku aktywności w poszukiwaniu pracy.	62
Tabela 58.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na oczekiwaną długość poszukiwania pracy.	63
Tabela 59.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na planowane sposoby poszukiwania pracy.	64
Tabela 60.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostający bez zatrudnienia ze względu na częstotliwość poszukiwania pracy w ostatnim miesiącu.	64

Spis wykresów

Wykres 1.	Etapy procesu badawczego.....	10
Wykres 2.	Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium płci.....	14
Wykres 3	Absolwenci studiów I i II stopnia ze względu na kryterium formy studiów.	17
Wykres 4	Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na miejsce zamieszkania.	17
Wykres 5	Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia na pytanie: „Czy w perspektywie najbliższych 6 miesięcy planuje Pan(i) przyjazd do Polski na stałe?” (N=50)	19
Wykres 6	Absolwenci studiów pierwszego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczną).	22
Wykres 7.	Absolwenci studiów drugiego stopnia ze względu na kierunek studiów i status społeczno-zawodowy (kolejność kierunków alfabetyczną).	23
Wykres 8	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia pracujący najemnie ze względu na zajmowane stanowisko.	43
Wykres 9.	Absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzący działalność gospodarczą ze względu na moment założenia firmy.	54
Wykres 10	Rozkład odpowiedzi udzielanych przez absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia pozostających bez zatrudnienia na pytanie „Czy po ukończeniu studiów podejmował(a) Pan(i) pracę?” (N=77)	60